

Canan Opoja
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto
Tulkki (AMK), asioimistulkkaus
Opinnäytetyö, 2020

MAAHANMUUTTO-OIKEUTEEN LIITTYVÄ SANASTO

SUOMI-TURKKI

TIIVISTELMÄ

Canan Opoja
Maahanmuutto-oikeuteen liittyvä sanasto suomi–turkki
51 sivua, 1 liite
Syksy 2020
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Humanistisen alan ammattikorkeakoulu
Tulkki (AMK), asioimistulkkaus

Opinnäytetyön tavoite oli laatia sanastotyö maahanmuutto-oikeuteen liittyen. Tarkoituksena oli edistää ja kehittää tulkkien työelämää luomalla maahanmuutto-oikeuden alan aiheinen tulkkaustoimeksiantoihin liittyvä sanastotyö. Asioimistulkin ammatissa yksi tärkeimmistä työkaluista on sanastotyö osana tulkkaustoimeksiantoon valmistautumista. Tämän sanastotyön tarkoituksena on olla avuksi erityisesti maahanmuutto-oikeuden alan tulkkaustoimeksiannoissa ja siihen valmistautumisessa.

Opinnäytetyö koostuu kahdesta osasta: raporttiosuudesta ja 61 termin laajuisesta sanastosta. Raporttiosuus sisältää maahanmuutto-oikeuden, asioimistulkin ammatin sekä sanastotyön prosessin tietoperustaa. Sanasto-osuus koostuu 61 suomenkielisestä termistä ja niiden turkin kielisistä vastineista. Sanasto on järjestetty aakkosjärjestykseen suomen kielen mukaan. Termeille laadittiin myös suomen- ja turkinkieliset määritelmät, jotka eivät ole toistensa käännöksiä. Sanastoon kerättiin maahanmuutto-oikeuden alaan liittyviä keskeisiä käsitteitä, jotka tukevat tulkkaustoimeksiantoon valmistautumista.

Suomenkielisten termien etsinnässä avainasemassa lähteinä olivat Maahanmuuttoviraston laatima sanasto. Turkinkielisten vastineiden lähteenä on käytetty Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön sanastotyötä, joka on tehty englanti–turkki kieliparien välillä ja englantia on käytetty välikielenä termien vastaavuuden tarkastuksessa.

Sanastotyön tietoperusta koostuu laajalti Sanastotyön oppaan teorioista, sekä Sanastokeskus TSK:n sanastotyön prosessin mukaisesti.

Asiasanat: asioimistulkkaus, ulkomaalaisoikeus, maahanmuutto-oikeus, sanastotyö

ABSTRACT

Canan Opoja

Finnish–Turkish vocabulary relating to the immigration law

51 pages and 1 appendix

Autumn, 2020

Diaconia University of Applied Sciences

Degree Programme in Community Interpreting

Interpreter

The aim of this thesis was to create a vocabulary work relating to the Finnish immigration law. The purpose was to promote and develop the interpreter's profession by creating a glossary work concerning the immigration law. In community interpreting preparing for the interpretation situation is a key factor. One of the main purposes of this thesis was to be helpful in preparing and executing interpretation situations regarding to the immigration law.

The thesis has a report part which consists of the immigration law, community interpreting as a profession and the basis of glossary work. The thesis also has a glossary work which is the product of all the report work. The glossary contains 61 Finnish terms which are in an alphabetical order and their Turkish equivalents. The terms have Finnish and Turkish definitions which are not each other's translations. The glossary work contains main words with definitions regarding to the immigration law so that it is more effective for the interpreter to prepare for the interpreting situation.

The main source of the Finnish terms was the glossary made by Finnish Immigration Service. The English–Turkish glossary of International Organization for Migration was mainly used for the Turkish terms. English was used as an interlanguage to check the equivalence of terms.

The basis of the terminology work consists mainly of the theories of the Guide to Terminology and the process was followed by The Finnish Terminology Centre TSK.

Keywords: Community interpreting, Immigration law, Vocabulary work

ÖZET

Canan Opoja
Göç hukuku ile ilgili Fince–Türkçe sözlük çalışması
51 sayfa, 1 ek
Güz dönemi 2020
Diakonia Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Tercümanlık, toplum tercümanlığı programı

Bu çalışmanın amacı göç hukuku ile ilgili terminoloji çalışması yapmaktır. Buradaki hedef tercümanların göç hukuku alanındaki tercümanlıklarda mesleklerini desteklemek ve geliştirmek adına bir sözlük hazırlamaktır. Tercümanlık görevine hazırlanmak için en büyük yardımcılardan biri sözlük hazırlamaktır. Bu sözlük çalışmasının amacında özellikle göç hukuku alanındaki tercümanlıklarda ve hazırlık aşamasında yardımcı olmaktır.

Tezin rapor kısmı teorik kısımdan oluşmakta olup, göç hukuku, toplum tercümanlık mesleği ve sözlük çalışması ile ilgili temel bilgileri içermektedir. Bu tez çalışmasının ürünü olarak bir sözlük oluşturulmuş olup, 61 adet alfabetik sıralamaya göre Fince terimler ve bunların Türkçe karşılıklarını içermektedir. Terimlerin tanımları Fince ve Türkçe yazılmıştır, bunlar eş anlamlar içermez, kendi dillerinin tanımları olarak uygulanmaktadır. Sözlük çalışmasında göç hukuku için önem arzeden kelimeler ve tanımları seçilmiştir. Böylece tercümanlık için daha iyi bir ön hazırlanma mümkün olacaktır.

Fince terimlerin ana kaynağı olarak Finlandiya Göç İdaresinin hazırladığı sözlük kullanılmıştır. Türkçe terimlerin ana kaynağı olarak Uluslararası Göç Organizasyonunun İngilizce-Türkçe olarak hazırladığı Göç Terimleri Sözlüğü kullanılmıştır ve bu durumda İngilizce terimlerin karşılıklarını kontrol etmek amacıyla ara dil olarak kullanılmıştır.

Sözlük çalışmasının teori kısmı Sözlük Çalışması Kılavuz'dan oluşturulmuştur (Sanastotyön opas) ve de Sözlük Merkezi'nin TSK (Sanastokeskus TSK) uyguladığı sözlük çalışmasının aşamalarını uygulayarak gerçekleştirilmiştir.

Anahtar kelimeler: toplum tercümanlığı, yabancılar hukuku, göç hukuku, terminoloji çalışması

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 ULKOMAALAIISOIKEUS	5
2.1 Suomen maahanmuuttopolitiikka	5
2.2 Ulkomaalaislaki	5
2.3 Tulkkaus ulkomaalaisoikeuden piirissä	6
2.4 Ulkomaalaisen maahantulo ja maassa oleskelu	7
2.4.1 Työnteko	8
2.4.2 Opiskelu	8
2.4.3 Kansainvälinen suojelu	8
2.4.4 Perheen yhdistäminen ja perhe-elämän suoja	9
2.5 Maasta poistaminen	10
2.6 Turkin ulkomaalaisoikeus ja maahanmuuttopolitiikka.....	11
3 ASIOIMISTULKKAUS	12
3.1 Asioimistulkkien tarve Suomessa.....	12
3.2 Asioimistulkkauskoulutus	14
3.3 Asioimistulkin ammattisäännöstö	14
3.4 Tulkaaminen maahanmuutto-oikeuden alalla	15
4 TERMINOLOGINEN SANASTOTYÖ	17
4.1 Käsitteiden analysointi	17
4.2 Tarkoite	17
4.3 Käsite	18
4.3.1 Hierarkkinen käsitesuhde ja käsitejärjestelmä.....	18
4.3.2 Koostumussuhde	19
4.3.3 Funktiosuhde.....	19
4.4 Määritelmä	20
4.5 Termi.....	21
5 KÄÄNNÖSSTRATEGIAT	22
5.1 Erikoiskieli ja yleiskieli	22
6 SANASTOTYÖN PROSESSI.....	23

7 POHDINTA	28
LÄHTEET	30
LIITE 1: Sanastotyö suomi–turkki	33

1 JOHDANTO

Maahan saapuva ulkomaalainen ei pääsääntöisesti osaa Suomessa puhuttuja kieliä. Tällöin tulkkauspalveluiden sekä käännöspalveluiden käyttöön syntyy tarve, jotta yhteinen ymmärrys syntyy. Tulkki on tässä avainasemassa, sillä häneltä odotetaan kielellisen tuntemuksen lisäksi myös kulttuurillista tuntemusta kielialueiden mukaisesti.

Asioimistulkilta vaaditaan jokaisessa toimeksiannossa myös kielellisen taidon lisäksi muita ominaisuuksia. Tulkin tärkeimpiä työkaluja ovat erilaiset tietyn alan sanastot, joita hyödynnetään erilaisissa tulkkausympäristöissä.

Opinnäytetyöni tarkoitus on luoda sanasto määritelmineen maahanmuutto-oikeuden aihepiiristä ja kieliparinani on suomi–turkki. Sanasto antaa hyvät valmiudet ennen tulkkaustoimeksiantoa etenkin maahanmuutto-oikeuden alan tulkkauksiin, joissa usein maahantulija ei osaa lainkaan suomen kieltä. Suomi–turkki -kieliparin maahanmuutto-oikeuden sanastolle on tarvetta, sillä sellaista ei ole aikaisemmin tehty. Turkin sisäpoliittiset ongelmat ovat nostaneet Suomessa turkkilaisten turvapaikanhakijoiden määrää Turkissa vuoden 2016 valankaappausyrityksen jälkeen.

Ulkomaalaisoikeus sisältää kaikkea ulkomaalaisiin liittyvää oikeudellista sääntelyä, johon liittyvät maahanmuutto-oikeuden lisäksi esimerkiksi ulkomaalaisten sosiaaliset oikeudet. Tämän vuoksi opinnäytetyössäni keskityn enimmäkseen maahanmuutto-oikeuteen, joka pitää sisällään ulkomaalaisen maahantulon ja maassa oleskelun, työn, opiskelun, perheenyhdistämisen tai turvapaikanhaun perusteella. Olen liittänyt tämän sanaston aihepiiriin myös pakolaispolitiikan, joka pitää sisällään sekä kiintiöpakolais- että turvapaikkapolitiikan.

Sanastolähteinäni toimivat Maahanmuuttoviraston laatima sanasto, sekä erityisesti Kansainvälisen siirtolaisuusjärjestön (International Organization for Migration) tekemä sanasto, jonka ovat toimittaneet Richard ja Jillyanne Redpath-Cross. Sanasto on laadittu englanti–turkki-kieliparin välillä, jolloin käytin englantia välikielenä oman sanastoni luomisessa.

2 ULKOMAALAIISOIKEUS

Ulkomaalaisoikeus on ulkomaalaishallinnon ja oikeuslaitoksen käytössä vaikiintunut terminä sekä oikeudenalana perustuen ulkomaalaisoikeuden keskeisimmän lain, eli ulkomaalaislain, perusteella. Ulkomaalaisoikeus kokonaisuudessaan käsittelee ulkomaalaisiin liittyvää kaikkea oikeudellista sääntelyä. Maahanmuutto-oikeudessa puolestaan säännellään pääsääntöisesti maahan-tuloa, oleskelulupien myöntämistä ja maasta poistamista. (Palander 2018, 1–2.)

2.1 Suomen maahanmuuttopolitiikka

Ulkomaalaislain mukaan Suomessa on tarkoituksena toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa ja oikeusturvaa ulkomaalaisasioissa. Tarkoituksena on lisäksi edistää hallittua maahanmuuttoa ottamalla huomioon Suomea velvoittavat kansainväliset sopimukset sekä kunnioittamalla kansainvälisen suojelun antamia ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia. (L 301/2004.) Suomessa maahantuloa halutaan kontrolloida, mutta sen halutaan olevan myös avoin ja kansainvälinen. Osaksi hallittua maahanmuuttoa voidaan laskea kuuluvan myös yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen sekä kansanterveyden turvaaminen. Suomi harjoittaa myös valikoivaa maahanmuuttopolitiikkaa, jolloin kohdellaan esimerkiksi suotuisammin korkeakoulutettuja kuin muuta työperusteista oleskelulupaa hakevaa. (Väätänen 2018, 40–41.)

2.2 Ulkomaalaislaki

Ulkomaalaislakia sovelletaan, kun ulkomaalainen tulee maahan, lähtee maasta sekä oleskelee maassa ja työskentelee Suomessa. Lain tarkoituksena on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa ja oikeusturvaa ulkomaalaisasioissa. (L 301/2004.)

2.3 Tulkkaus ulkomaalaisoikeuden piirissä

Ulkomaalaislaissa on säädetty oikeudesta käyttää tulkkia ulkomaalaislain mukaisen hallinto- ja muutoksenhakuasiain käsittelyssä. Asianosaisella on täten oikeus saada tietää häntä koskevasta päätöksestä tieto äidinkielellään tai kielellä, jota hänen perustellusti voidaan olettaa ymmärtävän, esimerkiksi englanniksi.

Viranomaisen on huolehdittava tulkitsemisesta ja kääntämisestä turvapaikkamenettelyssä käsiteltävässä asiassa, käännättämistä tai karkottamista koskevassa asiassa tai asiassa, joka saattaa tulla vireille viranomaisen aloitteesta (L 301/2004, 10§ 203§).

Hallinto- ja kielilaissa säädetään, että ulkomaalaisella on oikeus saada tulkkausta omalla äidinkielellään tai kielellä, jota hän ymmärtää. Hallintolain 26.1 §:n 1 kohdan mukaan viranomaisen on järjestettävä tulkitseminen ja kääntäminen asiassa, joka voi tulla vireille viranomaisen aloitteesta, jos muuta kieltä käyttävä asianosainen ei osaa viranomaisessa käytettävää suomen tai ruotsin kieltä (Väätänen 2018, 73). Kielilaissa säädetään viranomaisen maksuttoman tulkkauksen järjestämisestä, jos jollakulla on lain mukaan oikeus käyttää omaa kieltään ja viranomaisen kieli tai asian käsittelykieli on toinen (L 423/2003, 18§).

Oikeus tulkkaukseen nojaa pohjimmiltaan perustuslakiin, jossa taataan kaikille samat oikeudet riippumatta siitä onko kyseessä Suomen kansalainen tai ei (Koskinen, Vuori & Leminen 2018, 10).

Ulkomaalaislaissa sekä hallintolaissa viitataan tulkitsemiseen sekä kääntämiseen, jolla osoitetaan eroa ammattimaisen tulkkauksen tai ammattimaisen kääntämisen velvollisuuteen. Viranomaisen ei siis tarvitse käyttää hallintoasioissa ammattitulkkia tai virallista kielenkääntäjää. Samalla viranomaisen ei tarvitse huolehtia aineiston kääntämisestä niistä kohdista, jotka eivät vaikuta asian käsittelyyn. (Väätänen 2018, 74–75.)

Tulkin esteellisyydestä on säädetty ulkomaalaislaissa siten, että viranomaisen hankkimana tulkkina tai kääntäjänä ei saa käyttää henkilöä, joka on sellaisessa suhteessa asianosaiseen tai asiaan, että hänen luotettavuutensa voit tästä syystä vaarantua tai että asianosaisen turvallisuus saattaa vaarantua. Ulkomaalaislain mukaisissa hallintoasian käsittelyissä tulkin ja asianosaisen välistä sukulaisuussuhdetta ei lueta sellaisenaan esteellisyyssperusteeksi. (Väätänen 2018, 76–77.) Tulkkaminen tai kääntäminen sukulaiselle olisi kuitenkin asioimistulkin ammattisäännösten vastaista; ammattisäännöstyössä viitataan siihen, että ammattimainen tulkki ei ota vastaan toimeksiantoa, johon hän on esteellinen ja yksi esteellisyyssperuste on, puolueettomuuden ja objektiivisuuden vaarantumisen vuoksi, sukulaisuus. (Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto. Asioimistulkin ammattisäännöstö.)

2.4 Ulkomaalaisen maahantulo ja maassa oleskelu

Liikkumisvapauden mukaan Suomen kansalaisella sekä laillisesti oleskelevalla ulkomaalaisella on vapaus liikkua Suomessa. Ulkomaalaisen oikeudesta tulla Suomeen ja oleskeluun Suomessa säädetään lailla. (L 1999/731, 9§) Suomeen voivat tulla ulkomaalaiset, jos maahantuloedellytykset täyttyvät. Maahan tulevalta edellytetään, että hänellä on voimassa oleva vaadittava matkustusasiakirja rajanylitykseen. Hänellä on voimassa oleva vaadittava viisumi, oleskelulupa taikka työntekijän tai yrittäjän oleskelulupa, jollei Euroopan unionin lainsäädännöstä tai Suomea sitovasta kansainvälisestä sopimuksesta muuta johdu. Hän pystyy esittämään asiakirjoja, joilla osoitetaan suunnitellun oleskelun tarkoitus ja edellytykset, ja hän pystyy osoittamaan, että hänellä on tarvittavat varat toimeentuloon. Ulkomaalaisen maahantuloedellytykseksi katsotaan vielä, ettei häntä ole määrätty maahantulokieltoon ja hänen ei katsota vaarantavan yleistä järjestystä ja turvallisuutta, kansanterveyttä tai Suomen kansainvälisiä suhteita. (L 437/2019.)

Suomessa ulkomaalaisten henkilöllisyyden, laittoman maassa oleskelu- ja työnteko-oikeuden selvittäminen ja laittoman maassa oleskelun torjuminen ovat ulkomaalaisvalvontaa, joka tapahtuu Suomen rajojen sisäpuolella. Ulko-

maalaisvalvonta sisältää myös yleisen järjestyksen ja turvallisuuden edistämistä sekä rajat ylittävän rikollisuuden estämistä. Ulkomaalaislain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja rajavartiolaitos. (Kallio 2018, 165.)

2.4.1 Työnteko

Suomessa ulkomaalainen voi työskennellä tai harjoittaa yritystoimintaa, johon hän tarvitsee yleensä Suomen myöntämän oleskeluluvan. Oleskelulupahakemus riippuu työstä tai yrityksestä. Oikeuden työntekoon voi saada, jos ulkomaalaisen jo olemassa olevaan oleskelulupaan on liitetty työnteko-oikeus. Euroopan unionin jäsenvaltion, Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaiset eivät tarvitse oleskelulupaa, mutta heidän tulee rekisteröidä oleskeluoikeutensa. (Maahanmuuttovirasto. Oleskelulupa. Työskentely Suomessa.)

2.4.2 Opiskelu

Oleskeluluvan saa myös opiskelun perusteella, josta säädetään ulkomaalaislaissa siten, että opiskelua varten myönnetään tilapäinen oleskelulupa. Oleskelulupaa haetaan ulkomailla Suomen edustustosta maassa, jossa hakija oleskelee tai oleskelulupahakemuksen voi jättää sähköisesti Enter Finland -palvelun kautta. Biometriset tunnistetiedot on kuitenkin jätettävä Suomen edustustoon henkilöllisyyden tunnistamiseksi. Suomessa sähköisesti tai Maahanmuuttovirastossa voi myös erityistapauksissa hakea opiskelijan oleskelulupaa. Erityistapauksia voivat olla esimerkiksi tilanne, jossa opiskelija on tullut viisumilla tai viisumivapaasti Suomeen tekemään pääsykoetta ja hänet hyväksytään opintoihin pääsykokeiden jälkeen. (Palander & Hyytiä 2018, 246–248.)

2.4.3 Kansainvälinen suojelu

Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusjulistuksessa sekä Euroopan unionin perusoikeuskirjassa on kirjattu ihmisoikeudeksi oikeus turvapaikkaan. Tämä

tarkoittaa sitä, että jokainen ulkomaalainen voi hakea kansainvälistä suojelua toisesta valtiosta, jos hänellä on perustellusti aihetta pelätä joutuvansa asuinmaassaan vainotuksi alkuperän, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskunnalliseen ryhmään kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta ja on pelkonsa vuoksi haluton turvautumaan asuinmaansa suojeluun. (L 301/2004.)

Suomessa kansainvälisen suojelun tarpeessa oleva henkilö voi hakea turvapaikkaa turvapaikkahakemuksella. Tätä turvapaikkamenettelyä käsittelee Suomen rajalla tai alueella viranomainen, jolle esitetään turvapaikkahakemus. Suomeen tulee myös kansainvälisessä suojelutarpeessa olevia ulkomaalaisia Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisjärjestön eli United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR), pakolaiskiintiöiden kautta. Pakolaiskiintiöissä olevat pakolaiset ovat lähteneet asuinmaastaan usein lähivaltioon, jossa heidät voidaan ottaa uudelleensijoitettaviksi ensimmäisestä turvapaikka- maasta kiintiöpakolaisia vastaanottaviin maihin. (Sisäministeriö. Kiintiöpakolaisten vastaanotto on tapa auttaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia.)

2.4.4 Perheen yhdistäminen ja perhe-elämän suoja

Suomen perustuslaissa on säädetty henkilön perhe-elämä suojasta, jonka mukaan henkilön yksityiselämä on suojattu. Se tarkoittaa sitä, että on oikeus avioitumiseen, perheen perustamiseen ja perhe-elämän yksityisyyteen. Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen mukaan täysi-ikäisillä miehillä ja naisilla on oikeus solmia avioliitto ja perustaa perhe puolisoiden rodusta, kansallisuudesta tai uskonnosta johtuvista rajoituksista riippumatta. (Kangasniemi 2003, 22.)

Perheen yhdistäminen tarkoittaa Suomessa asuvan henkilön, eli perhekokojen, oleskeluluvan hakemista yhdelle tai useammalle perheenjäsenelleen. Perheenjäseniksi katsotaan aviopuoliso tai rekisteröity puoliso, alaikäinen lapsi ja alaikäisen lapsen huoltaja. Perheenyhdistämisprosessi käynnistyy, kun perheenkokoaja ja ulkomailla asuvat perheenjäsenet laittavat vireille ha-

kemuksen lähimpään Suomen edustustoon. (Fingerroos 2016, 66–70.) Avioliiton voidaan todeta olevan maahantulosääntöjen kiertämistä varten solmittu, jolloin tarkoituksena ei ole viettää perhe-elämää, tällöin kyseessä on lumeavioliitto. Tämän perusteella avioliiton aitoutta voidaan arvioida, mikä vaikuttaa perheenjäsenen oleskeluluvan saamiseen. (Palander 2018, 366–367.)

Tilanteissa, joissa asiakirjojen oikeudellisuuteen ei voida luottaa tai avioliiton aitouteen ei luoteta, tehdään suullinen kuuleminen eli haastattelu. DNA-tutkimuksia voidaan tehdä myös biologista sukulaisuutta tutkiessa tai oikeuslääketieteellisiä tutkimuksia alaikäisen hakijan tai perheenkokoajan iän selvittämistä varten. Perhe-elämän todellisuutta ja perhesiteiden olemassaolon selvittämistä tehdään perhesidehaastattelujen perusteella. Niissä käydään yksityiskohtaisesti läpi Maahanmuuttoviraston laatimat perhe-elämään liittyvät kysymykset. Maahanmuuttovirasto hylkää tällöin perheenjäsenten oleskelulupahakemuksia, jos haastattelussa ei pystytä toteamaan perhesiteiden luonnetta ja kiinteyttä, joista on säädetty ulkomaalaislaissa. (Fingerroos 2016, 70.)

2.5 Maasta poistaminen

Valtioilla on lähtökohtaisesti oikeus päättää ulkomaalaisten maasta poistamisesta. Maasta poistaminen voidaan toteuttaa, jos ulkomaalainen täyttää maasta poistamisen edellytykset ja mikäli ulkomaalaiselle kuuluvan ihmisoi-
keuksien tehokasta suojaa ei vaaranneta. (Kallio 2018, 449–450) Ketään ei saa käännäyttää karkottaa tai pääsyn epäämisen seurauksena palauttaa alueelle, missä hän voi joutua kuolemanrangaistuksen, kidutuksen, vainon tai muun ihmisarvoa loukkaavan kohtelun kohteeksi, eikä alueelle, jolta hänet voitaisiin lähettää sellaiselle alueelle (L 301/2004, 147 §.)

Suomessa maasta poistamisesta ja henkilöiden palauttamista toiseen maahan vastaa poliisi ja Rajavartiolaitos, jos henkilö oleskelee laittomasti maassa tai tulee laittomasti maahan. Maahanmuuttovirasto tekee turvapaikka-asioissa maastapoistamispäätöksen, Poliisi tai Rajavaltiolaitos toimeenpanee käännetyksen sekä karkottamisen, eli poistaa henkilön maasta. (Poliisi. Usein kysytyjä kysymyksiä maasta poistamisesta.)

2.6 Turkin ulkomaalaisoikeus ja maahanmuuttopolitiikka

Turkin tasavallassa ulkomaalaisoikeus ja maahanmuuttopolitiikka määritellään ulkomaalaiset ja kansainvälinen suojelu - laissa. Laissa käsitellään ulkomaa-laisten Turkin valtioon saapuminen, maassa oleskeleminen ja maasta poistuminen. Laki pitää sisällään myös turvapaikanhakijoiden turvaamiseen liittyvät säädökset. Laki säätelee myös näiden aihepiirien toimialojen työtehtävät, joita toteuttaa Turkin tasavallan Maahanmuuttovirasto, joka toimii Turkin tasavallan sisäministeriön alaisuudessa. (T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu.)

Turkki on myös solminut Euroopan unionin kanssa pakolaissopimuksen, jonka tarkoituksena on vahvistaa heidän yhteistyötään torjuakseen laitonta maahanmuuttoa. (EUR-Lex. EU:n ja Turkin välinen sopimus luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta.)

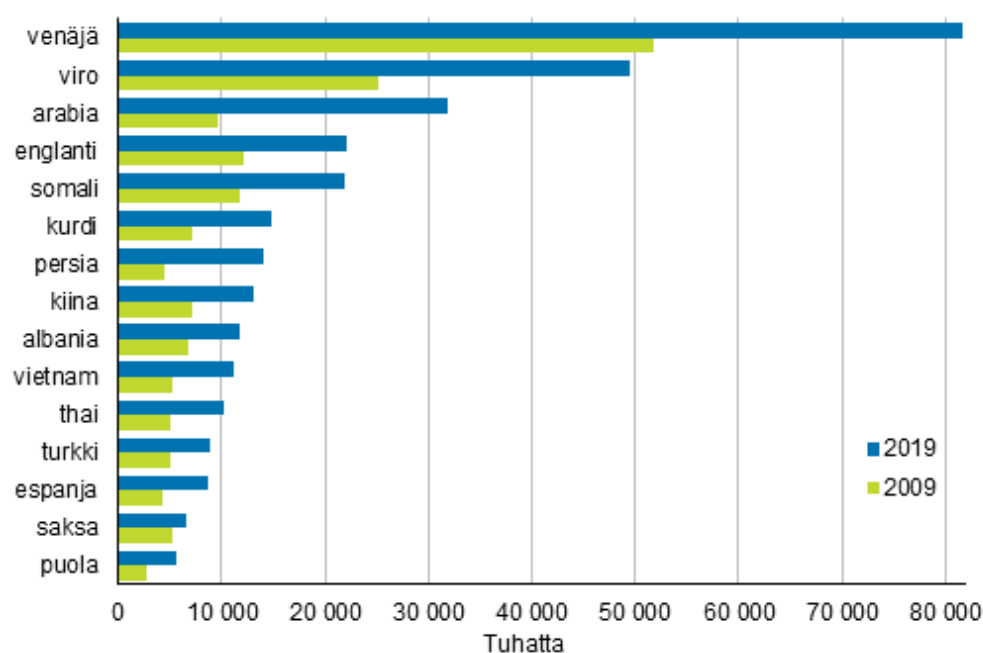
3 ASIOIMISTULKKAUS

Asioimistulkkkaus on asiakkaan ja viranomaisen tai muun palveluntarjoajan välisen vuorovaikutuksen tulkkausta tilanteissa, joissa heillä ei ole yhteistä kieltä. Asioimistulkin käyttäminen ja tarve tällaisissa tulkkaustilanteissa toteuttaa asiakkaan oikeutta asioida omalla äidinkielellään ja samalla viranomainen tai palveluntarjoaja voi täyttää työtehtävänsä, vaikka asiakkaan kanssa ei käytetä samaa kieltä. (Koskinen ym. 2018, 7.)

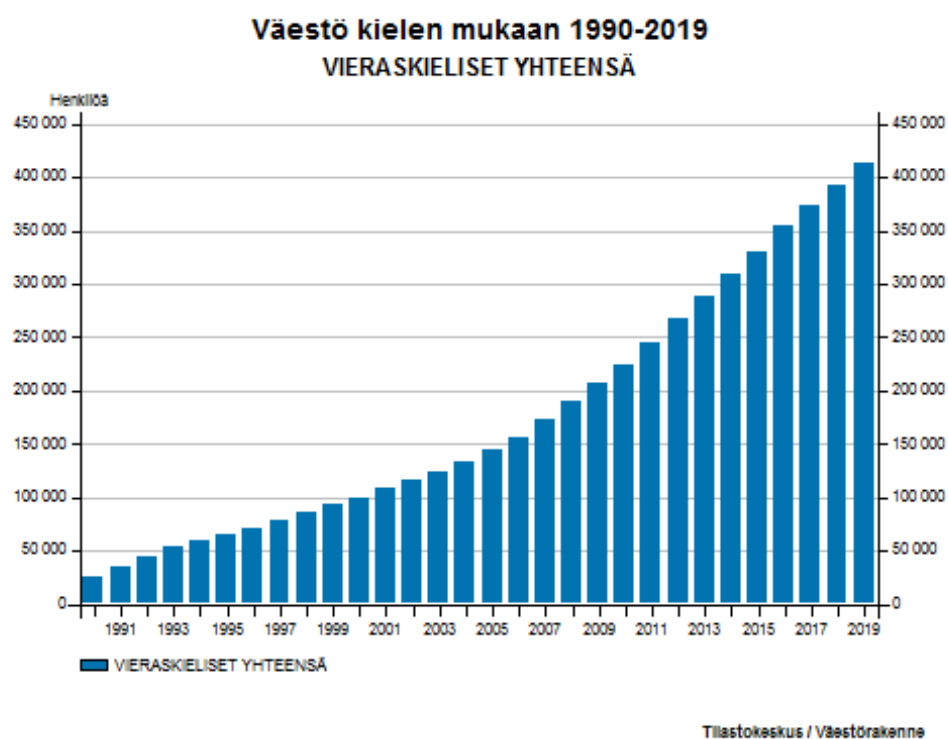
3.1 Asioimistulkkien tarve Suomessa

Suomeen tulee vuosittain maahanmuuttajia eri syistä, kuten pakoon sota, perheenyhdistämisen perusteella tai työn tekemistä varten. Suomalaisessa yhteiskunnassa toimiminen, esimerkiksi asioiminen terveydenhuollossa, sosiaalipalveluissa ja kouluissa hoidetaan usein aluksi tulkin välityksellä. Tulkin tarpeellisuus maahanmuuttajatyössä on täten suuri, sillä ilman yhteistä kieltä viranomaisen ja maahanmuuttaja-asiakkaan välillä yhteisymmärrystä ei voida saavuttaa. Tulkkia ei tarvitse siis ainoastaan vieraskielinen puhuja, vaan myös instituutiot ja viranomaiset työnsä toteutumisen ja onnistumisen edellytyksenä. (Koskinen ym. 2018, 11.)

Suomessa henkilöitä, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame, oli vuoden 2019 lopussa yli 400 000. Turkin kieli kuuluu myös suurimpiin kieliryhmiin. (Tilastokeskus. Väestörakenne. 2019.) Vieraskielisten puhujien määrä on viimeisen kymmenen vuoden sisällä tuplaantunut, mikä tarkoittaa sitä, että Suomi on monikielistynyt ja monikielistyy, mikä lisää tulkkien tarvetta eri yhteiskunnan aloilla (Tilastokeskus. Katsaus Suomen väestöön 2010).

KUVIO 1. Suurimmat vieraskieliset ryhmät 2009 ja 2019. (Tilastokeskus.)

KUVIO 2. Väestö kielen mukaan 1990–2019. (Tilastokeskus.)

3.2 Asioimistulkkauskoulutus

Suomessa asioimistulkin ammattinimikettä ei ole suojattu, mikä tarkoittaa sitä, että kuka tahansa voi toimia tulkkina. Maallikotulkit, eli kouluttamattomat kaksikieliset henkilöt, joilla ei ole kääntäjän tai tulkin koulutusta, toimivat myös tulkkeina erilaisissa tilanteissa. (SKTL. Näyttelijä Ville Haapasalo maallikotulkkina). Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton mukaan tulkkien koulutustasoa ei tilastoida ja se vaihtelee kieliryhmittäin, mitä harvinaisempi kieli on kyseessä, sitä vaikeampi on löytää tulkkeja, jotka ovat koulutettuja. Tulkkauksen laadun turvaamisen ongelma ei ole vain harvinaisten kielten ammattitaitoisen tulkin löytäminen, vaan myös se, että tulkkien rekrytoinnin perustana ei ole usein ammattitaito, vaan alhaisin tuntipalkkio. (SKTL. Tulkin tehtävissä on tarpeen käyttää koulutettuja ammattilaisia)

3.3 Asioimistulkin ammattisäännöstö

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto (SKTL), Käännösalan asiantuntijat (KAJ), Suomen Puhevammaisten Tulkit ry, Suomen Viittomakielen Tulkit ry, Suomen kirjoitustulkit ry, Helsingin seudun asioimistulkikeskus, Keski-Suomen tulkkikeskus ja Kuurojen Liitto ry ovat hyväksyneet asioimistulkin ammattisäännösten vuonna 2013. Säännösten mukaan tulkillä tarkoitetaan koulutettua ja/tai kokenutta ammattilaista ja tulkkauksen asiantuntijaa, joka on puolueeton ja riippumaton tulkkauksitilanteessa. Ellei laista tai asetuksista yksittäistapauksissa toisin johdu, niin ammattisäännöstö sitoo liittojen tulkkeja.

Asioimistulkin eettiset ohjeet:

1. Tulkillä on salassapitovelvollisuus.
2. Tulkki ei käytä väärin mitään tulkkauksen yhteydessä tietoonsa tullutta.
3. Tulkki ei ota vastaan toimeksiantoa, johon hän on esteellinen.
4. Tulkki ei ota vastaan toimeksiantoa, johon hänellä ei ole riittävää pätevyyttä.
5. Tulkki valmistautuu tehtäväänsä huolellisesti ja ajoissa.
6. Tulkki tulkkaa kattavasti, ei jätä mitään pois eikä lisää mitään asiaankuulumatonta.

7. Tulkki on puolueeton viestinvälittäjä eikä anna tunteidensa, asenteidensa ja mielipiteidensä vaikuttaa työhönsä.
8. Tulkki ei toimi tulkattavien avustajana tai asiamiehenä eikä toimeksiannonsa aikana ole velvollinen hoitamaan muita kuin tulkkaustehtäviä.
9. Tulkki käyttäytyy tilanteen ja toimeksiannon vaatimalla tavalla.
10. Tulkki ilmoittaa seikoista, jotka vaikeuttavat oleellisesti tulkkausta tulkkaustilanteessa.
11. Tulkki ei toimi ammattikuntaansa haittaavalla tavalla.
12. Tulkki kehittää jatkuvasti ammattitaitoaan.

(SKTL. Asioimistulkin ammattisäännöstö.)

Ammattisäännösten mukaan tulkkauksen tavoitteena on viestinvälittämisen tarkkuus, jotta kielellinen tasa-arvo toteutuu. Tulkillä on tällöin velvollisuus ja oikeus toimia alansa asiantuntijana tulkkaustilanteessa, ja tarvittaessa tulkin on puututtava käytännön järjestelyihin tai viestin ja tilanteen kulkuun, jotta puolueeton ja laadukas tulkkaus on mahdollista. Tulkillä on velvollisuus ja oikeus keskeyttää puhuja saadakseen puheenvuoron, ettei viestin välittämisen tarkkuus kärsisi puhevuorojen pituuksien tai päällekkäisyyksien vuoksi. Ennen tulkkauksen alkua tulkki sopii osapuolten kanssa tulkkauksen aikaisista toimista. (SKTL. Asioimistulkin ammattisäännöstö.)

3.4 Tulkkaaminen maahanmuutto-oikeuden alalla

Maahanmuuttovirasto on tehnyt oppaan tulkeille tulkkauksen laadun parantamiseksi. Oppaassa todetaan, että tulkin rooli turvapaikkamenettelyssä on suuri, sillä asia on tulkattava kattavasti ja tarkasti, jonka myötä viranomainen voi päätyä oikeudenmukaiseen ratkaisuun kansainvälistä suojelua hakevan henkilön turvapaikka-asiassa. Turvapaikkaperusteet voivat olla myös henkilökohtaisia, voimakkaita tunnereaktioita aiheuttavia aiheitakin, joihin on suhtauduttava sensitiivisesti. (Maahanmuuttovirasto. Opas tulkeille.)

Maahanmuuttoviraston sekä sen alaiset tulkkaustilanteet vaihtelevat sisällöltään sekä kestoaltaan laajasti. Ulkomaalaislain mukaan turvapaikkamenettelyn

tulkitsemisesta ja kääntämisestä huolehtii viranomainen. Maahanmuuttoviraston tilaamat tulkit tulevat kilpailutetuilta sopimustoimittajilta ja näille tulkeille Maahanmuuttovirasto on asettanut vähimmäisvaatimukset. Tulkkia tilattaessa tilataan tulkkausyrityksiltä tiettyä kieliparia, ei tiettyä tulkkia. Läsnäolotulkkaukset ovat ensisijainen tavoite, jolloin tulkki on puhuttelijan ja hakijan kanssa samassa tilassa. Turvapaikka-asiat ovat salassa pidettäviä. Salassapitovelvollisuus kattaa kaiken, minkä tulkki saa tietoonsa tulkkauksen yhteydessä. Muistiinpanot ja muut asiakirjat tulee hävittää tulkkaustilanteen jälkeen. (Maahanmuuttovirasto. Opas tulkeille.)

Turvapaikkapuhuttelun tulkkauksissa erona on myös se, että turvapaikkapuhuttelut tallennetaan aina. Tauoista sovitaan ja niitä pyritään pitämään noin tunnin välein, jotta tulkkaus olisi laadukasta. (Maahanmuuttovirasto. Opas tulkeille.)

Tulkkauksen täsmällisyyttä korostetaan erityisesti, sillä uskottavuusarviota tehdään hakijan kertoman perusteella. Kaikista asioista, jotka vaikuttavat tulkkaukseen, kuten esimerkiksi murre-erot, on ilmoitettava tulkkauksen alussa. (Maahanmuuttovirasto. Opas tulkeille.)

Tulkkauksen tulee olla erityisen täsmällinen ja kattava, kun asioidaan alaikäisten ja muiden haavoittuvassa asemassa olevien, kuten traumatisoituneiden tai mielenterveysongelmaisten, hakijoiden kanssa. Erityisesti lasten kanssa tulkin on oltava tarkka, ettei ohjaile tai auta lasta, sillä lapset ovat herkkiä johdattelulle. Alaikäisten tulkkauksissa yritetään luoda turvallinen ilmapiiri, jossa myös tulkilla on iso merkitys tällaisen ilmapiirin luomisessa. (Maahanmuuttovirasto. Opas tulkeille.)

4 TERMINOLOGINEN SANASTOTYÖ

Tulkkaustilanteeseen valmistautumisen kannalta tulkkien yksi tärkeimmistä työkaluista on sanasto. Tieteen termipankin (2018) sivustojen mukaan sanasto on luettelo jossain kielessä tai ympäristössä sallituista sanoista tai termeistä luokitteluineen, määritelmineen, kuvauksineen ja esimerkkeineen. Tämän vuoksi erilaiset tietyn alan erikoissanastot ovat tarkempia tulkin työn kannalta kuin laajamittaiset, yleiset sanastot, joista ei välttämättä löydy tietyn tulkkausympäristön sanoja. Tässä opinnäytetyössä olen keskittynyt maahanmuutto-oikeuteen, joten loin tämän alueen erikoiskieleen liittyvistä sanoista termistön. Termistö on tiettyyn erikoiskieleen liittyvien nimitysten joukko, joka liittyy kokonaisuudessaan sanastotyöhön, eli työhön, johon kuuluu tietyn erikoisalan käsitteitä ja niiden nimityksiä koskevan tiedon systemaattinen kerääminen, analysointi, kuvaaminen ja esittäminen (Sanastokeskus TSK. TEPA-termipankki).

4.1 Käsitteiden analysointi

Terminologiassa, eli käsitteiden ja termien tutkimuksessa, keskeisenä elementtinä on käsite. Tällöin sanastotyön tulee perustua käsitteiden analysointiin ja niiden välisten suhteiden selvittämiseen. (Suonuuti 2012, 11.) Suonuuti toteaa Sanastotyön oppaan esipuheessaan, että laadullisen sanaston tunnusmerkkinä on sen sisäinen yhtenäisyys eli käsitteiden määritelmien ja termien välillä on selkeä ja ristiriidaton suhde.

4.2 Tarkoite

Tarkoite on todellisuuden ilmiö, joka voi olla konkreettinen (esimerkiksi turvapaikkahakemus, matkustusasiakirja ja passi) tai se voi olla abstrakti (yhteiskunta, hyvinvointi ja rakkaus). Eli tarkoitteet voivat olla reaali maailman konkreettisten tai abstraktioiden ilmiöiden lisäksi kielellisiä ilmaisuja. (Suonuuti 2012, 11.)

4.3 Käsite

Käsite on ajattelun tuote, sillä käsitteet ovat mielessämme abstrakteja mielikuvia. Kun ajattelemme jotakin tarkoitetta, esimerkiksi kynää, niin mieleemme syntyy joukko ominaisuuksia, jotka mielestämme kuvaavat parhaiten sitä. (Suonuuti 2012, 11.) Esimerkiksi joillekuille voi syntyä mielikuvana punainen kynä, toisille taas kuulakärkikynä, mutta kaikilla on samat ominaisuudet tallentuneet mieleen, ja niistä syntyy käsite kynä. Näitä käsitteitä kuvaavista ominaisuuksista tallentuu mieleemme tiedonosasia, joita kutsutaan käsitepiirteiksi. Käsitepiirteet yhdistyvät mielikuvaksi tarkoitetta vastaavaksi käsitteeksi. (Suonuuti 2012, 11.) Esimerkiksi kynän käsitepiirteitä ovat, että se on kirjoitus- ja piirtämisväline, jossa on terä, varsi ja se on puikkomainen (Kielitoimiston sanakirja).

Käsitepiirteiden on oltava erottavia piirteitä, jolloin ne yksinään tai yhdessä muiden piirteiden kanssa määrittävät käsitteen ja erottavat sen muista käsitteistä. Tällöin käsitteen piirteet vastaavat nimenomaan tarkoitteen ominaisuuksia, sillä monella käsitteellä voi olla myös hyvin yleisiä piirteitä, kuten esimerkiksi punainen kynä ja tällöin sitä ei voi käyttää kynän yhtenä käsitepiirteenä, sillä esimerkiksi myös kirja voi olla punainen. Erottavat piirteet ovat tämän takia tärkeitä käsitteen tunnistamiseksi tai erottamiseksi muista käsitteistä. (Suonuuti 2012, 12.)

4.3.1 Hierarkkinen käsitesuhde ja käsitejärjestelmä

Käsitteiden välillä on hierarkkinen suhde silloin, kun niillä on yhteisiä käsitepiirteitä, mutta toisella käsitteellä, alakäsitteellä, on erottavia lisäpiirteitä. Esimerkiksi puu on yläkäsite ja havupuu alakäsite, tällöin havupuulla on kaikki puun piirteet ja lisäksi erottavia piirteitä, sillä on neulaset ja se on paljassiemenninen. Havupuu on tällöin myös alana pienempi kuin yläkäsitteen ala, eli puu, jolloin havupuita on vähemmän kuin puita yleisesti. (Suonuuti 2012, 13.)

Hierarkkisessa käsitejärjestelmässä käsitteet on jaettu niiden välisiin hierarkisiin suhteisiin. Yläkäsite on jaettu usein alakäsitteisiin ja nämä taas alakäsitteisiin, jotka muodostavat monitasoisen järjestelmän. (Suonuuti 2012, 13.)

4.3.2 Koostumussuhde

Koostumussuhde syntyy kahden käsitteen välille silloin, kun yläkäsite perustuu kokonaisuuteen ja toinen, alakäsite on osa tätä kokonaisuutta (esimerkiksi auto on kokonaisuus ja rengas on alakäsite ja on osa autoa) (Suonuuti 2012, 15). Koostumussuhde tarkoittaa sitä, että alakäsitteet ovat yläkäsitteenä olevan kokonaisuuden osia. (TSK. Terminologian Sanasto.)

4.3.3 Funktiosuhde

Käsitteiden välille syntyy funktiosuhde, kun niiden välille syntyy epähierarkkisia suhteita. Funktiosuhteisessa käsitejärjestelmässä käsitteiden väliset mielenlyhtymiin liittyvät suhteet voivat olla erilaisia. Esimerkiksi:

- syy ja seuraus, kevät ja lehtien puhkeaminen,
- edeltävän ja seuraavan ilmiön suhde, kevät ja kesä,
- tuottaja ja tuote, harakka ja harakanpesä
- tapahtuma ja tekijä, pesiminen ja lintu,
- tapahtuma ja paikka, paperinvalmistus ja paperitehdas
- esine ja paikka, linnunpesä ja puu,
- esine ja toiminta, omenapuu ja hedelmien poiminta,
- työkalu ja tarkoitus, paperikone ja paperinvalmistus,
- materiaali ja tuote, puumassa ja paperi.

Käsitteet voivat liittyä toisiinsa myös useammalla kuin yhdellä tavalla. Tällöin käsitejärjestelmät ovat edellä kuvattujen järjestelmätyyppien yhdistelmiä, eli sekakoosteisia järjestelmiä. (Suonuuti 2012, 13, 17–18.)

4.4 Määritelmä

Terminologisen sanastotyön vaativin osuus on määritelmien tekemisessä, sillä sanaston laatu riippuu määritelmien laadusta. Määritelmässä kuvataan käsitteen olennaiset piirteet, joiden avulla käsite erotetaan muista käsitteistä. Määritelmät kirjoitetaan täten omassa käsitejärjestelmässään, eli ylä- ja alakäsitteen erottaminen toisistaan sekä samaan käsitejärjestelmään kuuluvat lähikäsitteet. (Suonuuti 2012, 19.)

Määritelmätyyppejä on kahdenlaista, joukkomääritelmä sekä sisältömääritelmä. Joukkomääritelmässä kuvataan käsitteen ala siten, että luetellaan kaikki käsitteen kattamat tarkoitteet. Joukkomääritelmän käyttö edellyttää siinä olevien käsitteiden olevan määritelty toisessa käsitejärjestelmässä tai niiden olevan itsestään selviä. (Suonuuti 2012, 20—21.)

Esimerkiksi:

- **viisumi**,
kertaviisumi, kaksikertaviisumi, monikertaviisumi, lentokentän kauttakulkuviisumi (Ulkoministeriö. Viisumi Suomeen.)

Sisältömääritelmissä kuvataan käsitteen sisältöä kertomalla käsitteen erottavat käsitepiirteet. Yläkäsitteen lisäksi määritelmään sisältyvät erottavat käsitepiirteet muista lähikäsitteistä. Käsitteillä on laaja joukko käsitepiirteitä, jonka takia kaiken luetteleminen on tarpeetonta. Sisältömääritelmä perustuu tämän vuoksi lähimpään hierarkkiseen yläkäsitteeseen, johon on sisällytetty alakäsitteen tärkeimmät olennaispiirteet. (Suonuuti 2012, 20.)

Esimerkiksi:

- **viisumi** = maahantulotapa, joka myönnetään lyhytaikaista ja tilapäistä kestävää vierailua varten (Ulkoministeriö. Viisumi Suomeen.)

Määritelmän tulee olla lyhyt ja sisältää vain se tieto, jonka lukija tarvitsee sijoittaakseen käsitteen oikealle paikalle käsitejärjestelmässä. Muu tieto, joka katsotaan tarpeelliseksi, voidaan kirjoittaa määritelmään täydentäväksi huomautukseksi. Huomautusten avulla sanastoon syntyy lyhyet määritelmät ja on tällöin mieluisampi lukea. (Suonuuti 2012, 23.)

Esimerkiksi:

- **viisumi** = maahantulotapa, joka myönnetään lyhytaikaista ja tilapäistä kestävästä vierailua varten. HUOMAUTUS: Schengen-alueella viisumivelvollisuudesta vapaa oleskeluaika on 90 päivää ensimmäisestä maahantulosta laskien (Tieteen Termipankki. Viisumi.)

4.5 Termi

Termit voivat olla yksikkö- tai monikkomuotoisia substantiiveja (viisumi), verbejä (maasta karkottaminen), adjektiiveja (turvallinen) tai adverbeja (vapaaehtoisesti). Terminä käytetään yksittäistä sanaa (viisumi), yhdyssanaa (kansalaisuushakemus) tai sanaliittoa (määräaikainen oleskelulupa). Lyhenteet voivat olla myös termejä, jos se muodollisesti esiintyy yleisemmin kuin aukikirjoitettuna. Tällaisessa tapauksessa kun lyhennettä avataan, se on kirjoitettava sanastotyössä auki lyhenteen synonyymiksi, esimerkiksi EU; Euroopan Unioni. Käsitteisiin tulisi valita myös yksi termi, suositettava termi, jos käsitteessä on käytettävissä monta termiä. Synonyymit tulee merkitä tällöin myös sallittaviksi tai hylättäviksi termeiksi, myös lyhenteet. (Suonuuti 2012, 32.)

5 KÄÄNNÖSSTRATEGIAT

Sanastoa laadittaessa haetaan aina käsitteelle vastinetta toisella kielellä. Vastine tarkoittaa käsitteen tai sanan kielellistä vastaavuutta (Tieteen termipankki. Vastine). Tapauksissa, joissa toiselle kielelle ei löydy vastinetta, on turvauduttava käännösstrategioihin.

Käännösstrategioita on kahdenlaisia: vieraannuttaminen ja kotouttaminen. Lawrence Venutin, yhdysvaltalaisen käännöstieteilijän mukaan se mikä on kullakin kulttuurille vierasta, riippuu kohdekulttuurin vallitsevista arvoista. Venutin mukaan kotouttava käännösstrategia noudattaa kohdekulttuurin vallitsevia arvoja ja sopeuttaa vieraan tekstin vastaamaan kohdekulttuurin arvomaailmaa ja ideologioita. Vieraannuttavassa käännösstrategiassa pyritään säilyttämään lähtötekstin vieraus, esimerkiksi jätetään vieraskieliset nimet kääntämättä. (Ruokonen 2004, 63, 72–73)

5.1 Erikoiskieli ja yleiskieli

Tulkkauksen alalla käytetään sekä erikois- että yleiskieltä. Erikoiskieli onkin tietyssä ammatissa, eli erikoisalalla käytettävä kieli, jolla on erityistä sanastoa (Kielitoimistonsanakirja. Erikoiskieli). Yleiskieli eroaa juuri erikoiskielestä siten, että se ei sisällä erikoiskielen sanastoa ja on yleisesti puhuttu yhteinen kieli (Kielitoimistonsanakirja. Yleiskieli). Sanastotyön tärkeys korostuu tulkkien ammattien lisäksi muissa ammateissa, joissa omataan erikoiskieltä. Tässä sanastotyössä pyritään hakemaan tarkat vastineet ja kun niitä ei löydy, turvaudutaan käännösstrategioihin.

6 SANASTOTYÖN PROSESSI

Maahanmuutto-oikeuteen liittyvään sanastotyöhöni olen kerännyt suomenkieliset termit Maahanmuuttoviraston sivuilta, lukemani tietokirjallisuuden perusteella sekä turvapaikka-aiheisissa tulkkaustilanteissa käytettyjen termien perusteella, joita katsoin Maahanmuuttoviraston ja Pakolaisneuvonnan yhteistyönä luomasta oppaasta tulkeille turvapaikkamenettelyssä (Maahanmuuttovirasto. Tulkkaus turvapaikkamenettelyssä -Opas tulkeille.) Olen myös lisännyt sanastotyöhöni Kansainvälisen pakolaisjärjestön (IOM) laatiman englanti–turkki sanastosta turkinkieliset vastineet ja käyttänyt englannin kieltä välikielenä termien vastaavanlaisuuden tarkistamiseksi. Sanasto-työni keskittyy hyvin ajankohtaiseen aiheeseen, maahanmuuttoon, ja aiheesta on saatavilla sekä suomen kielellä että turkin kielellä muun muassa tietokirjallisuuden sekä tiedeartikkeleiden perusteilla virallisia lähteitä. Lähteiden avulla pystyin tarkistamaan termien luotettavuuden sekä niiden käyttötarkoituksia molemmilla työkielilläni.

Sanastotyöni käyttötarkoitus on olla apuvälineenä suomi—turkki-työkieliparina toimiville tulkeille ennen tulkkaustoimeksiantoa varten valmistautumiseksi tai tulkkaustilanteessa hyödyntämiseksi. Sanastoa voi myös hyödyntää tulkkausopinnoissa tai muissa opinnoissa, jotka liittyvät opinnäytetyöni aiheeseen ja sen myötä tuottamaani sanastotyöhöni. Tulen tiedottamaan sanastotyöstäni niille tahoille, jotka sitä voivat hyödyntää käytännössä, kuten esimerkiksi tulkikeskukset tai Maahanmuuttoviraston viranomaiset.

Turkinkielisiä sanastoja ja tietolähteitä maahanmuuttopolitiikkaan liittyen löytyi kiitettävästi internet lähteistä. Lähteinäni käytin usein valtion viran-omaistahojen virallisia nettisivustoja, kuten Turkin tasavallan sisäministeriön viralliset internet sivut, jotka tunnistetaan internet linkin gov-sanasta, joka on lyhenne englanninkielisestä sanasta government, eli hallitus. Käytin myös tunnettujen ja luotettavien kansainvälisten järjestöjen internet sivustoja, esimerkiksi Kansainvälinen pakolaisjärjestö (IOM). Lähteiden saatavuus ja olemassaolo johtuu aiheen ajankohtaisuudesta myös Turkissa syyrialaisien runsaan pakolisaallon myötä.

Sanastotyöni suomenkielisten termien toimivuudet ja käytettävyyden työelämässä on tarkistanut Maahanmuuttoviraston asiantuntija. Turkinkielisten termien toimivuuden työelämässä on tarkastanut opinnäytetyöni työelämäohjaajana toiminut, maahanmuuttoalalla kokenut tulkki (ammattikorkeakoulututkinto) ja oikeustulkki.

Sanoille, joille en löytänyt suoraa vastinetta tarkistin turkinkielisten sanojen määritelmät Turkin kielen instituution turkin kielen sanakirjasta (Türk Dil Kurumu. Türkçe Sözlük), vastaako määritelmä sisällöllisesti samaa kuin suomenkielinen sana.

Opinnäytetyökseni valitsin sanastotyön teon, sillä se on tulkin ammatissa tärkein työkalu tulkkauksilanteeseen valmistautumista varten. Rajasin aiheeni ”suppilomenetelmällä” ensin ulkomaalaisoikeuteen ja siitä rajasin sen koskemaan maahanmuutto-oikeutta. Sanastotyön toteutukselle etsin tietoteoriaa pääasiallisesti Suonuutin Sanastotyön oppaasta sekä Sanasto-keskus TSK ry:n internetsivuilta. Maahanmuutto-oikeuteen liittyvä teoriapohja koostui enimmäkseen ulkomaalaislaista, Maahanmuuttoviraston internet-sivuilta sekä Ulkomaalaisoikeus-kirjasta. Samalla, kun muodostin itselleni tietopohjaa, keräsin itselleni ylös maahanmuutto-oikeuteen liittyviä termejä, sekä olin aiemmin tulkkauksopinnoissamme olevilta maahanmuuttohallinto tulkkauksympäristönä kursseiltamme koonnut itselleni tämän aihepiirin termejä mahdollista opinnäytetyöaihetta ajatellen.

Sanastotyössäni on 61 suomenkielistä termiä turkinkielisineen vastineineen, sekä määritelmineen sekä suomen että turkin kielellä. Sanastotyöni käyttötarkoitus on olla suomi–turkki-kieliparien kanssa toimivien tulkkien apuvälineenä tulkkaustoimeksiantoon valmistuessa sekä myös itse tulkkauksessa erityisesti maahanmuutto-oikeuden alan piirissä. Määritelmät olen laatinut nimenomaan kohderyhmää, tulkkia, opiskelijoita ja muita aiheeseen kiinnostuneita, huomioiden ottaen siten, että kyseisen termin ymmärtää jokainen, jolla ei ole myös aiheesta tietoa. Sanastoa voi myös hyödyntää tulkkauksopinnoissa tai muissa opinnoissa, jotka liittyvät sanastotyön tekoon sekä maahanmuutto-oikeuteen.

Arvioin sanastotyöni laatimisessa tarvittavan työmäärän olevan noin kolmesta neljään kuukauteen. Alkuvaiheissa keräsin teoriapohjaa enemmän lukemalla siihen liittyvää tietokirjallisuutta. Lukiessani tietoperustaa keräsin samalla sanastotyöhöni esiin tulevia termejä, jotka liittyvät maahanmuutto-oikeuteen. Valitsemani aiheen laajuuden takia yritin rajata sen koskemaan nimenomaan maahanmuutto-oikeutta koskevaksi, joten sanastooni on lisättävissä vielä muitakin siihen liittyvää termistöä, mutta rajasin nämä termit keskeisimmiksi. Työskentelin siten, että aloitin aluksi yksi sivu viikossa -menetelmällä, mutta aikataulun lähestyessä opinnäytetyön luovuttamiseen esitarkastukselle, 26.10., niin asetin uudeksi tavoitteekseni kirjoittaa puoli sivua päivässä.

Sanastotyössä valitsemani termit ovat keskeisimpiä maahanmuutto-oikeuteen liittyviä, jotka koskevat lähinnä maahantuloa, maassa oleskelua, työntekoa, opiskelua sekä perheenyhdistämistä. Olen myös lisännyt kansainväliseen suojeluun liittyvät maahantuloon ja maasta poistamiseen liittyvät termit. Valitsemani termit ovat tulkin valmistautumisessa hyödyksi, sillä termeillä on määritelmät sekä suomen kielellä että turkin kielellä. Tällä tavalla sanastotyö on myös lukijaansa informoiva sisältävien määritelmiensä perusteella.

Toimin sanastotyössäni yksin, eikä minulla ollut erillistä rahoittajaa työtäni varten. Näin ollen minun ei pitänyt perehdyttää ketään sanastotyön prosessiin. Etenin itse sanastotyön vaiheiden mukaisesti, joita seurasin TSK:n sanastotyön sanastoprojektin vaiheiden mukaisesti. Osa näistä vaiheista meni päällekkäin, kuten termien keruu sekä määritelmien laatiminen.

Sanastotyön vaiheissa mainitaan myös lausuntokierroksesta, eli pyydetään lausuntoja tärkeimmiltä alan toimivilta asiantuntijoilta (Sanastokeskus TSK. Sanastoprojektin vaiheet). Aivan sanastotyöni loppuvaiheessa pyysin työelämäohjaajaani, joka on kokenut ammattikorkeakoulututkinnon omaava sekä oikeustulkikirekisterissä oleva turkin kielen tulkki, vielä kertaalleen tarkistamaan turkinkielisten termien toimivuuden työelämässä. Suomenkieliset termit tarkasti puolestaan Maahanmuuttoviraston asiantuntija. Saamani palautteen avulla sisällytin sanastotyöhöni kaikkein olennaisimmat termit ja määritelmät pyrin yksinkertaistamaan.

Työelämäohjaajaltani sain ohjausta turkinkielisiin vastineisiin, esimerkiksi täsmällisemmät käännökset, jotka ovat turkin kielen kulttuurille idiomaattisempia sanoja. Kansallisuus sanalle minulla oli kaksi eri vastinevaihtoehtoa. En osannut päättää olisiko sana uyruk vai milliyet parempi. Uyruk tarkoittaa kansalaisuus, eli henkilö, joka voi olla kansallisuudeltaan eri, mutta omaa jonkin maan kansalaisuuden. Milliyet taas on täsmällisempi vastine, sillä se tarkoittaa kansallisuutta, eli henkilön kuulumista johonkin kansanryhmään ja omaa etnisen taustan (Maahanmuuttovirasto. Sanasto).

Maahanmuutto-oikeus on hyvin ajankohtainen sekä Suomessa että Turkissa. Vaikka aineistoa löytyy hyvin myös turkin kielellä, osalle termeistä ei ollut turkin kielessä vastaavaa vastinetta, kuten esimerkiksi ilmeisen perusteeton hakemus. Käytin käännösstrategiaa, jonka mukaan käänsin sen açıkça gerekçesiz başvuru, eli hakemus, joka on ilmeisen perusteeton. Käytin tässä kotouttavaa käännösstrategiaa, jonka mukaan pyrin muokkaamaan termiä lähelle turkin kielen kulttuuria, eli termin nimitys on myös käytännöllinen turkin kielellä.

Samoin avustettu vapaaehtoinen paluu oli myös sellainen termi, jonka vastineen pyrin pragmaattisin adaptaatioin, eli kielen käyttötilannetta koskevin keinoin, luomaan turkin kielelle (Tieteen termipankki. Pragmaattinen adaptaatio). Yardımlı gönüllü geri dönüş tarkoittaa suomeksi avustettua vapaaehtoista takaisinpaluuta.

Dublin-menettelylle on turkin kielessä vastine, joka tarkoittaa samaa, eli Dublin Prosedürü. Vastuunmäärittämisasetuksen käänsin kotouttavaa käännösstrategiaa soveltaen ja avaten termin turkin kielen kulttuurille sopivalla tavalla, sorumlulugu belirleyen tüzük, eli asetus, joka määrittää vastuun.

Termit, joissa on suomen kielessä yhdysviiva, piti ottaa myös huomioon turkin kielessä, sillä turkin kieliopissa ei tarvita yhdysviivaa esimerkiksi erisnimien kanssa. Tästä esimerkkinä EUODAC-järjestelmä turkiksi EUODAC Sistemi tai esimerkiksi Schengen-alue turkiksi Schengen Bölgesi. Samoin termit kirjoitetaan turkin kielessä isolla kirjaimella jokainen sana, samalla tavalla kuten esimerkiksi englannin kielessä. Tästä esimerkkinä on myös Euroopan unionin sininen kortti. Suomen kielessä vain erisnimen ensimmäinen kirjain kirjoitetaan

isolla ja muut sanat kirjoitetaan pienin kirjaimin. Turkin kielessä taas kaikki erisnimen osat kirjoitetaan isoilla kirjaimilla, eli Avrupa Birliği Mavi Kartı.

Muukalaispassi on myös sellainen termi, joka on käytettävissä Suomessa, mutta se ei esiinny turkin kielessä samanlaisena. Turkin kielellä käytettäessä siitä tulee yabancılar mahsus damgalı seyahat belgesi, eli ulkomaalaisille tarkoitettu leimattu matkustusasiakirja.

Maahanmuutto-oikeuteen liittyvään sanastotyöhöni oli saatavilla luotettavia ja virallisia lähteitä molemmilla työkielillä. Aiheen ajankohtaisuus vaikuttaa myös tiedon saatavuuteen. Määritelmieni lähteet olen merkinnyt määritelmien loppuun suluissa, ja sanastotyön loppuun listannut kaikki käyttämäni lähteet linkkeineen. Lähteet rajasin jo sanastotyön alussa sanastotyön kannalta olennaisimpiin ja luotettavimpiin ja pidin kirjaa jokaisesta käyttämästäni lähteestä jokaisen termin ja määritelmän kohdalla.

7 POHDINTA

Suomeen muutto ulkomailta on kasvanut ja ulkomaalaisväestö on lähes kaksinkertaistunut (Kotouttaminen. Maahanmuutto kasvaa ja monipuolistuu). Tämän takia tulkkaaminen maahanmuutto-oikeuden alalla nousee entistä ajankohtaisemmaksi tulevaisuudessa. Tämän myötä, erityisesti hyväksytyn oleskeluluvan saaneiden muuttajien myötä, tulkkaustarve kasvaa myös muissa palveluissa.

Tulkkaustarve lisääntyy ja yhteiskunta muuttuu monikulttuurisemmaksi ja monikielisemmäksi. Tällöin syntyy myös tilanteita, joissa tulkkia tarvitaan myös erilaisten kulttuurien asiantuntijana. Tulkkien ammattisäännöstössä mainitaan, että tulkin tehtävänä on myös välittää kulttuurisidonnaiset ei-kielilliset viestit mahdollisimman kattavasti.

Opinnäytetyöni aiheeksi valitsin nimenomaan maahanmuutto-oikeuden ajattelun tulevaisuudessa työllistymistäni juuri tämän alan tulkkaukset huomioiden. Opinnäytetyöni tuotoksen, eli sanastotyön tarkoituksena oli kehittää omaa ammattituntemustani juuri maahanmuutto-oikeuden alalta luomalla aihepiiristä keskeisten termien pohjalta sanastotyö. Sanastotyö on jatkuvasti päivitettävissä uusien lakien ja sopimusten myötä. Se on hyödynnettävissä tulkkaustoimeksiantojen lisäksi erilaisissa tämän alan koulutuksissa sekä käännöstehtävissä.

Aihe kiinnosti minua, sillä tulkkaus maahanmuuttoympäristössä opintojaksolla minulle oli jo kertynyt harjoituksia varten pienimuotoinen sanasto. Halusin laajentaa ja luoda kattavamman ja tarkemman sanaston, joka auttaa minua opintojeni jälkeen valmistautumaan tulkkaustoimeksiantoihin. Tulkin valmistautumiseen kuuluu olennaisesti tiedonhaku ja tiedon kriittinen arviointi, joita opin tätä opinnäytetyötäni tehdessäni. Asioimistulkin työssäni tarvittava yleissivistykseni karttui, kun tutustuin syvällisemmin maahanmuutto-oikeuteen ja sanastotyön periaatteisiin. Näkemykseni tämän alan toimijoiden verkostosta kasvoi. Turkinkielisten rinnakkaistekstien avulla ymmärsin paremmin, kuinka alan verkostot Turkissa toimivat.

Olen huomannut, että niin suomen kuin turkin kielen sanavarastoni on karttunut ja kielitaitoni parantunut, mikä todennäköisimmin heijastuu tulkkaukseni laatuun tämän alan tulkkaustoimeksiannoissa. Sanastotyön tekemisessä opin suunnittelun järjestelmällisen työskentelyn ja aikataulutuksen merkityksestä lisää.

Opinnäytetyöni tavoitteena oli vakiinnuttaa turkinkielisiä termejä maahanmuutto-oikeus alan kielenkäyttöön ja tehostaa tämän erikoisalan viestintää. Määrittelin käsitteet ja nimesin ne mahdollisimman yksiselitteisesti sekä tarkistutin termit ja niiden vastineet asiantuntijoilla. Sanaston suomenkielisen osuuden tarkisti Maahanmuuttoviraston asiantuntija ja turkinkieliset työelämänohjaajana toiminut kokenut tulkki. Jotta sanastotyöni olisi päivitettävissä, se on laadittu suomen kielen aakkoselliseen järjestykseen Excel muotoisena. Siihen on helppo lisätä uusia termejä. Siitä löytyvät alan ydin termit, joka on helposti tulostettava työkalu tulkille. Jatkossa sanastoani voi laajentaa uusilla kielillä ja hyödyntää sitä tulkkauksessa, kääntämisessä ja alan opetustyössä sekä alan ammattilaisten keskuudessa.

LÄHTEET

EUR-Lex. EU:n ja Turkin välinen sopimus luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinottamisesta. Saatavilla 20.11.2020

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=legis-sum%3A4309179>

Fingerroos O. (2016) Mitä perheenyhdistäminen tarkoittaa? Fingerroos O. Tapaninen A. & Tiilikainen M. Perheenyhdistäminen. Kuka saa perheen Suomeen, kuka ei ja miksi?

Kallio H. Kotkas T. & Palander J. (toim.) (2018) Ulkomaalaisoikeus.

Kangasniemi E. (2003) Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2003:6. Rakkaudella yli rajojen? Lumeavioliitot. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Kielitoimiston sanakirja. Saatavilla 22.10.2020 <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/>

Koskinen K. Vuori J. & Leminen A. (2018) Asioimistulkkaus. Monikielisen yhteiskunnan arkea.

Kotouttaminen. Maahanmuutto kasvaa ja monipuolistuu. Saatavilla 10.11.2020 <https://kotouttaminen.fi/maahanmuutto-kasvaa-ja-monipuolistuu>

L 1999/731. Suomen perustuslaki. Liikkumisvapaus. Saatavilla 29.9.2020 <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990731>

L 301/2004. Ulkomaalaislaki. Saatavilla 29.9.2020 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040301>

L 423/2003. Kielilaki. Saatavilla 29.9.2020 <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030423>

L 437/2019. Laki ulkomaalaislain muuttamisesta. Saatavilla 29.9.2020 <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190437>

Maahanmuuttovirasto. Oleskelulupa. Työskentely Suomessa. Saatavilla 22.10.2020 <https://migri.fi/tyoskentely-suomessa>

Maahanmuuttovirasto. Opas tulkeille. Saatavilla 25.10.2020 <https://migri.fi/documents/5202425/6164491/Opas+tulkeille+%28fi%29.pdf/6a44b5a3-48d8-433e-778f->

dd668d1d1f80/Opas+tulkeille+%28fi%29.pdf?version=1.0&t=1598360531351

Maahanmuuttovirasto. Sanasto. Saatavilla 10.11.2020 <https://migri.fi/sanasto>
Poliisi. Usein kysyttyjä kysymyksiä maasta poistamisesta. Saatavilla

22.10.2020 https://www.poliisi.fi/helsinki/maastapoistaminen_fi

Ruokonen M. (2004) Schleiermacher, Berman ja Venuti: kolme käännösteoreettista näkökulmaa vieraannuttamiseen. Kieli, teksti ja kääntäminen. Language, Text and Translation. Tammola J. (toim)

Sanastokeskus TSK. Sanastoprojektin vaiheet. Saatavilla 22.11.2020

http://www.tsk.fi/tsk/fi/sanastoprojektin_vaiheet-17.html

Sanastokeskus TSK. TEPA-termipankki. Saatavilla 22.10.2020 <https://termipankki.fi/tepa/fi/>

Sisäministeriö. Kiintiöpakolaisten vastaanotto on tapa auttaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia. Saatavilla 22.10.2020

<https://intermin.fi/maahanmutto/turvapaikanhakijat-ja-pakolaiset/kiintiopakolaiset>

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto. Näyttelijä Ville Haapasalo maallikkotulkina. Saatavilla 22.10.2020

<https://www.sktl.fi/?x1239065=1359733>

Suomen kääntäjien ja tulkkien liitto. Tulkin tehtävissä on tarpeen käyttää koulutettuja ammattilaisia. Saatavilla 22.10.2020

<https://www.sktl.fi/?x18668=1308274>

Suonuuti, H. (2012). Sanastotyön opas. Helsinki: Sanastokeskus, TSK.

T.C. İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu. (Turkin sisäministeriö, maahanmuuttoviraston pääosasto. Laki ulkomaalaisista ja kansainvälisestä suojelusta.) Saatavilla 22.10.2020 <https://www.goc.gov.tr/gigm-mevzuati>

Tieteen termipankki. Pragmaattinen adaptaatio. Saatavilla

10.11.2020 https://tieteentermipankki.fi/wiki/K%C3%A4%C3%A4nn%C3%B6stiede:pragmaattinen_adaptaatio

Tilastokeskus. Katsaus Suomen väestöön 2010. Saatavilla 22.10.2020

https://www.tilastokeskus.fi/til/vaerak/2010/01/vaerak_2010_01_2011-09-30_kat_001.fi.html

Tilastokeskus. Suurimmat vieraskieliset ryhmät 2009 ja 2019. Saatavilla 25.10.2020

https://www.stat.fi/til/vaerak/2019/vaerak_2019_2020-03-24_kuv_003.fi.html

Tilastokeskus. Väestö kielen mukaan 1990–2019. Saatavilla 25.10.2020

<https://www.stat.fi/tup/maahanmuutto/maahanmuuttajat-vaestossa/vieraskieliset.html>

Tilastokeskus. Väestörakenne. 2019. Saatavilla 22.10.2020

https://www.stat.fi/til/vaerak/2019/vaerak_2019_2020-03-24_tie_001.fi.html

TSK. Terminologinen Sanasto. Saatavilla 22.10.2020

<http://www.tsk.fi/fi/info/TerminologianSanasto.pdf>

LIITE 1: Sanastotyö suomi–turkki

<p>Avustettu vapaaehtoinen paluu = Kansainvälistä suojelua hakeneelle kolmannen maan kansalaisen paluun tukemiseksi voidaan maksaa avustusta ja korvata kohtuulliset matka- ja muuttokustannukset kotimaahan tai muuhun maahan. (Maahanmuuttovirasto, Sanasto.)</p>	<p>Desteklenmiş gönüllü geri dönüş = İltica edilen ülkede kalması mümkün olmayan ya da kalmak istemeyen ve kendi menşe ülkelerine gönüllü olarak geri dönmek isteyen kişilere yapılan, mali destek ve yeniden entegrasyon desteği.</p>
<p>Dublin menettely, vastuunmäärittämisasetus = Menettely, jonka mukaan selvitetään kumpi Euroopan Unionin jäsenmaa tai Norja, Islanti, Sveitsi ja Liechtenstein on vastuussa turvapaikkahakemuksen käsittelystä. (Maahanmuuttovirasto, Sanasto.)</p>	<p>Dublin Prosedürü, sorumluluğu belirleyen tüzük = İltica başvurusunda bulunan kişinin başvurusunun hangi ülkede (Avrupa Birliği ülkeleri, Norveç, İzlanda, İsviçre veya Lihtenştayn) ele alınması gerektiğini belirleyen prosedür.</p>
<p>EURODAC-järjestelmä = EU:n sormenjälkitietokanta turvapaikanhakijoiden tai muiden kuin EU:n kansalaisten tai Euroopan talousalueen (ETA-maiden) kansalaisten sormenjälkien vertailua varten. (EURLEX)</p>	<p>EURODAC Sistemi = Sığınma talebinde bulunanların ve Avrupa Birliği ülke vatandaşlarının veya Avrupa Ekonomik Bölge ülkelerinin dışında kalan diğer ülke vatandaşlarının parmak izlerinin saklandığı Avrupa Birliğinin parmak izi veri tabanı.</p>
<p>Euroopan unioni; EU-oleskelulupa = Euroopan unionin alueella viisi vuotta yhtäjaksoisesti oleskellut kolmannen maan kansalainen, jolle voidaan myöntää EU-oleskelulupa toistaiseksi. (Maahanmuuttovirasto, Sanasto.)</p>	<p>Avrupa Birliği; AB oturma vizesi = Avrupa Birliği bölgesinde beş yıl boyunca devamlı ikamet eden üçüncü ülke vatandaşı olan kişiye AB oturma vizesi geçici olarak verilebilir.</p>

<p>Euroopan unionin sininen kortti = Kolmannen maan kansalainen, joka on tulossa EU:n jäsenvaltioon erityisosaa- misensa takia, myönnetään tällainen oleskelulupa. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Avrupa Birliği Mavi Kartı = Özel bir alanda uzmanlığı olup Avrupa Birliği dışındaki ülkelere gelmekte olan vatandaşlara verilen özel izin.</p>
<p>Geneven pakolaissopimus = Sopi- mus, jossa määritellään pakolaisuuden edellytykset ja heille kuuluvat oikeudet. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)</p>	<p>Cenevre Mülteci Sözleşmesi = Mülteci olabilmenin kriterlerinin ve mültecilerin haklarının belirlendiği sözleşme.</p>
<p>Hallintolaki = Laki, jonka tarkoituksena on toteuttaa ja edistää hyvää hallintoa sekä oikeus- turvaa hallintoasioissa. Hallinnon pal- velujen laadun ja tuloksellisuuden edistäminen. (2003/434)</p>	<p>İdare yasası = Yasanın amacı, iyi bir idare gerçekleştirmek, geliştirmek ve idare konusunda adalet sağlamak olup, idari hizmetlerin kalitesinin ve verimliliğinin geliştirilmesidir.</p>
<p>Hallinto-oikeus = Ensimmäisen oikeusasteen hallinto- tuomioistuin. (Kielitoimiston sanakirja.)</p>	<p>İdare hukuku = Kamu yönetimi içinde yer alan kuruluşları ve bunların işleyişlerini, kişilerle ilişkilerini ve sorumluluklarını inceleyen ve düzenleyen hukuk dalı. (TDK)</p>
<p>Heimo = Ihmisyölköä yhdistävät yhteiset teki- jät, kuten kieli ja kulttuuri (Kielitoimis- ton sanakirja)</p>	<p>Aşiret = Dil ve kültür yönünden büyük bir türdeşlik gösteren, birçok boydan oluşan, yapısındaki aileler arasında toplum, ekonomi, din, kan veya evlilik bağları bulunan göçebe veya yerleşik nitelikteki topluluk. (TDK)</p>

<p>Ihmiskauppa =</p> <p>Rikoksenteijä saattaa uhrinsa alisteseen asemaan ja hyväksikäytön kohteeksi saadakseen uhrista taloudellista tai muuta hyötyä. Uhrin vapautta tehdä päätöksiä omasta elämästään ja toiminnastaan rajoitetaan. (Ihmiskauppa. Mikä on ihmiskauppa?)</p>	<p>İnsan ticareti =</p> <p>Kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidiyle ya da diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, gücünü kötüye kullanma ya da kişinin hassasiyetinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkasına kazanç ya da çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması ya da teslim alınmasıdır. (IOM)</p>
<p>Ilmeisen perusteeton hakemus =</p> <p>Turvapaikkahakemus katsotaan perusteettomaksi, jos</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) perusteita vakavista ihmisoikeusloukkauksista tai palautuskieltoon liittyvistä perusteista ei ole esitetty, 2) hakijan tarkoituksena on käyttää väärin turvapaikkamenettelyä tai 3) hakija voidaan palauttaa alkuperämaahan, sillä se on turvallinen. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.) 	<p>Açıkça gerekçesiz başvuru =</p> <p>İltica başvurusu gerekçesiz bulunabilir eğer</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ciddi insan hakları ihlalleri olduğunu gösteren deliller sunulamıyor veya niçin geri gönderilmemesi gerektiği ile ilgili gerekçeler sunulamıyorsa, 2) başvuru iltica prosedürünü kasıtlı olarak yanlış kullanma niyetindeyse, 3) kişi kendi ülkesine geri gönderilebilir, şayet ülkesinin güvenli olduğu düşünülürse.
<p>Jatkuva oleskelulupa, A-lupa = Määräaikainen oleskelulupa, joka myönnetään Suomeen pysyvässä maahanmuuttotarkoituksessa olevalle ulkomaalaiselle.</p> <p>(Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Devamlı ikamet izni =</p> <p>Finlandiya'ya temelli taşınma niyetinde olan yabancıya verilen geçici süreli ikamet izni. (IOM)</p>

<p>Järjestelykeskus = Vastaanottoyksikkö, jossa rekisteröidään turvapaikanhakija. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Kayıt merkezi = Sığınmacıların kayıt işlemlerini yapan bir kabul merkezi.</p>
<p>Kansainvälinen suojelu = Toisen valtion tarjoma suoja ihmiselle, joka ei sitä kotimaassaan saa. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)</p>	<p>Uluslararası koruma = Kendi ülkesinde koruma alamayan kişiye ikinci bir ülke tarafından sunulan sığınma imkânı.</p>
<p>Kansalaistaminen = Kansalaisuuden myöntäminen henkilölle tämän hakemuksesta. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Vatandaşlık hakkı verme = Vatandaşlık için başvuru yapan kişiye verilen vatandaşlık hakkı.</p>
<p>Kansalaisuushakemus = Hakemus, jonka myötä ulkomaalaiselle voidaan myöntää sen maan kansalaisuus, missä hän sitä hakee, jos kansalaisuuslain ehdot täyttyvät. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Vatandaşlık başvurusu = Yabancı uyruklu kişi, başka bir ülkenin vatandaşlık alma kriterlerini yerine getiriyorsa, başvuru yaptığında o ülkenin vatandaşlığına hak kazanabilir</p>
<p>Kansalaisuusilmoitus = Kansalaisuuslaissa määritetyt tietyt henkilöt voivat saada Suomen kansalaisuuden hakemuksesta. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Vatandaşlık bildirimi = Vatandaşlığı belirleyen yasaya göre bazı kişiler dilekçeyle birlikte Fin vatandaşlığına sahip olabilirler.</p>
<p>Kansallisuus = Henkilö, joka kuuluu johonkin kansanryhmään ja omaa etnisen taustan. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Milliyet = Kişinin belli bir millete veya etnik kökene bağlı olması.</p>

<p>Karkottaminen = Maastapoistamis-menettely, jos ulkomaalaisella on tai on ollut oleskelulupa tai viisumi ja hänet määrätään poistaa maasta. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Sinir dışı etme = Mevcut oturma izni ve vizesi olan veya olmuş olan kişilerin sinir dışı edilme prosedürü.</p>
<p>Kiintiöpakolainen = Valtion talousarvion vahvistaman pakolaiskiintiön mukaan myönnetty oleskelulupa henkilölle, joka katsotaan Yhdistyneiden Kansakuntien pakolaisjärjestön UNHCR:n pakolaiseksi katso-malle henkilölle. (Maahanmuuttovi-rasto. Sanasto.)</p>	<p>Kota göçmeni = Devletin bütçe görüşmelerinde kesinleşen, ülkeye alınması planlanan sabit sayıdaki, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliğinin sığınmacı olarak tanıdığı kişilere verilen oturma izni. (IOM)</p>
<p>Kolmannen maan kansalainen = Ulkomaalainen, joka ei ole EU:n, Islan-nin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalainen. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Üçüncü ülke vatandaşı = AB vatandaşı, İzlanda, Lihtenştayn, Norveç veya İsviçre vatandaşı olmayan kişi. (IOM)</p>
<p>Korkein hallinto-oikeus; KHO = Yleinen hallintotuomioistuim, jolla on ylin tuomiovalta hallintolainkäytön alaan kuuluvissa asioissa. (Tieteen termipankki. Korkein hallinto-oikeus.)</p>	<p>Danıştay = İdari yargı alanındaki en yüksek görevli idari mahkemedir. (Danıştay Kanunu.)</p>
<p>Kotouttaminen = Maahanmuuttajalle suunnatut viran-omaisten ja muiden tahojen toimenpi-teet ja palvelut, joilla edistetään maa-hanmuuttajien sopeutumista suomalai-seen yhteiskuntaan. (Suomen Pako-laisapu. Sanasto.)</p>	<p>Entegre etmek = Göçmenlere yönelik devletin ve diğer kurumların, göçmenlerin Finlandiya'nın toplumuna entegrasyon sağlamaları için, çeşitli faaliyetleri ve hizmetleri. (IOM)</p>

<p>Käräjäoikeus = Alin oikeusaste, jossa käsitellään rikos-, riita- ja hakemusasioita. (Oikeus. Käräjäoikeudet.)</p>	<p>Yerel Mahkeme = Bir yargıçtan veya bazen savcı ve yargıçlardan oluşan bir kurulun, yargı görevini yerine getirdikleri yargı yeri. (TDK)</p>
<p>Käännyttäminen = Maastapoistamismenettely, jos ulkomaalaisella ei ole ollut oleskelulupaa, niin hänet poistetaan maasta eli käännytetään. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Geri gönderme = Ülkeden çıkarma yöntemi. Yabancı uyruklu kişinin ikamet izni olmadığı halde geri dönme yükümlülüğüne dayanarak ülkeden çıkarılır. (IOM)</p>
<p>Laillinen oleskelu = Ulkomaalaisen maassa oleskelu voimassa olevalla luvalla. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Yasal ikamet = Yabancı kişinin ülkede geçerli olan izin belgesiyle yasal olarak ikamet edebilmesi.</p>
<p>Lumeavioliitto = Maahantulosääntöjen kiertämisestä var-ten solmittu avioliitto, jonka tarkoituksena ei ole viettää perhe-elämää. (Perheenyhdistäminen. Kuka saa perheen Suomeen, kuka ei ja miksi?)</p>	<p>Sahte evlilik = Evliliğin amacı gerçek bir aile yaşantısı sürmek olamayan, ülkeye girme kurallarını kötüye kullanılarak yapılan sahte evlilik.</p>
<p>Maahanmuuttaja = Maahan muuttava henkilö. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Göçmen = Ülkeye göç eden kişi. (IOM)</p>
<p>Maahanmuuttovirasto = Päättöksen-teko-organisaatio maahanmuutto-, turvapaikka-, pakolaisuus- ja kansalaisuusasioissa sekä ylläpitää vastaanottojärjestelmää. (Maahanmuuttovirasto. Tietoa virastosta.)</p>	<p>Göç İdaresi = Göç, sığınma ve vatandaşlık işlemlerini yürüten kurumdur. Ayrıca ülkeye kabul işlemlerinden de sorumludur. (T.C. İçişleri Bakanlığı. Göç İdaresi Genel Müdürlüğü)</p>

<p>Maahantulokielto = Ulkomaalaiselle määrätty kielto yhteen valtioon tai koko Schengen-alueelle määräaikaiseksi tai toistaiseksi. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Ülkeye giriş yasağı = Yabancı uyruklu bir kişiye belli bir dönem veya sürekli olarak verilen ülkeye giriş yasağı (herhangi bir Avrupa ülkesine veya Schengen bölgesine). (IOM)</p>
<p>Muukalaispassi = Matkustusasiakirja, joka myönnetään ulkomaalaiselle, jos hän on kansalaisuudeton tai ei voi saada passia kotimaansa viranomaiselta tai muutoin erityinen syy. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Yabancılara mahsus damgalı seyahat belgesi = Belli bir ülkenin vatandaşlığını taşımayan veya kendi ülkesindeki mercilerden pasaport alamayan kişilere verilen üzerinde “yabancılara mahsus” ibaresi bulunan seyahat belgesi. (TBMM Mevzuat Bilgi Sistemi. 5682 Sayılı PASAPORT KANUNU MADDE 18)</p>
<p>Määräaikainen oleskelulupa = Tietyn ajan voimassa oleva oleskelulupa. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Kısa dönem ikamet izni = Kısa süreliğine geçerli olan ikamet izni. (GÖC İdaresi Genel Müdürlüğü. Kısa Dönem İkamet İzni)</p>
<p>Oleskelulupa = Ulkomaalaiselle myönnetty lupa saapua toistuvasti ja oleskella maassa määräaikaaisesti tai pysyvästi. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>İkamet izni = Yabancılara verilen bir devlette yasama haklarının geçerliliğini gösteren belge. (IOM)</p>
<p>Oleskeluluvan myöntäminen yksilöllisestä inhimillisestä syystä = Ulkomaalaiselle myönnettävä oleskelulupa, jos kielteisen päätöksen antaminen olisi ilmeisen kohtuutonta terveydentilan, valtioon syntyneitten siteiden tai muun yksilöllisen, inhimillisen syyn vuoksi. (Maahanmuuttovirasto. Oleskelulupa muulla perusteella.)</p>	<p>Kişisel insani sebeplerden dolayı onaylanmış oturma izni = Yabancıya sağlık durumu, devlete oluşan bağları veya diğer kişisel insani sebepten dolayı verilen oturma izni.</p>

<p>Pakolainen =</p> <p>Ulkomaalainen, joka on paennut kotimaastaan ja joka pelkää joutuvansa vainotuksi alkuperänsä, uskontonsa, kansallisuutensa, yhteiskunnallisen ryhmänsä tai poliittisen mielipiteensä vuoksi. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)</p>	<p>Mülteci =</p> <p>Irkı, dini, milliyeti, belirli bir sosyal gruba mensubiyeti ve siyasi görüşleri yüzünden zulme maruz kalacağı korkusu nedeniyle ikamet ettiği ülkeden kaçmış olan kişi. (IOM)</p>
<p>Pakolaisasema =</p> <p>Kansainvälinen suojelu, jolle jokin valtio antaa turvapaikan tai jonka UNHCR katsoo olevan pakolainen. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Mülteci statüsü =</p> <p>Uluslararası korumadan yararlanmaya hak kazanan sığınmacılar, kota mülteciler ve onların aile üyelerine mülteci statüsü verilir. (IOM)</p>
<p>Pakolaisen matkustusasiakirja = Pakolaisaseman saaneen ulkomaalaiselle myönnetty matkustusasiakirja, joka ei ole virallinen henkilöllisyystodistus. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Mülteci Seyahat Belgesi =</p> <p>Resmi kimlik kartı yerine, mülteci statüsü olan kişilere verilen seyahat belgesi.</p>
<p>Palautuskielto; non-refoulement – periaate =</p> <p>Kansainvälisen suojelun periaate, jonka mukaan ketään ei saa palauttaa alueelle, jossa uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus, vaino tai muu epäinhimillinen tai ihmisarvoa loukkaava kohtelu. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)</p>	<p>Geri göndermeme ilkesi =</p> <p>Bu ilkeye göre hiç kimse, gönderileceği ülkede onu; ölüm cezası, işkence, zulüm, diğer insanlık dışı uygulamalar veya insani değerleri rencide edebilecek olaylar bekliyorsa, kişi o ülkeye gönderilemez.</p>

<p>Paperiton = Maassa ilman laillista oleskelulupaa oleskeleva henkilö. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)</p>	<p>Kayıt dışı; belgesiz göçmen = Ülkede uygun belgelere sahip olmadan ikamet eden kişi. (IOM)</p>
<p>Perheenkokoaja = Henkilö, jonka luokse perheenjäsen hakee oleskelulupaa perhesiteen perusteella. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Aile birleştirici = Oturma izni almış olup, diğer aile bireylerini de aile bağlarından dolayı yanına almak isteyen kişi.</p>
<p>Perheenyhdistäminen = Menettely, jossa eri valtioissa asuvat perheenjäsenet haluavat muuttaa yhteen perheenkokoajan asuinmaahan. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)</p>	<p>Aile birleşimi = Birbirinden ayrı düşmüş aile üyelerini menşe ülke dışında başka bir ülkede yeniden bir araya gelebilmeleri için yapılan işlem. (IOM)</p>
<p>Schengen-alue = Schengen sopimuksen allekirjoittaneet valtiot; Alankomaat, Belgia, Espanja, Islanti, Italia, Itävalta, Kreikka, Latvia, Liechtenstein, Liettua, Luxemburg, Malta, Norja, Portugali, Puola, Ranska, Ruotsi, Saksa, Slovakia, Slovenia, Suomi, Sveitsi, Tanska, Tšekki, Unkari ja Viro. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Schengen Bölgesi = Schengen Anlaşmasını imzalayan ülkeler; Belçika, Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Finlandiya, Fransa, Almanya, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, İtalya, Letonya, Litvanya, Lüksemburg, Malta, Hollanda, Norveç, Polonya, Portekiz, Slovakya, Slovenya, İspanya, İsveç, İsviçre ve Lihtenştayn. (IOM)</p>
<p>Sur place –pakolainen = Pakolainen, jonka tarve suojeluun syntyy vasta silloin, kun henkilö on lähtenyt asuinmaastaan. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Yerinde mülteciler = İkamet ettiği ülkelerinden ayrıldıklarından sonra uluslararası korumaya ihtiyaç duyan mülteciler. (IOM)</p>

<p>Säilöönotto =</p> <p>Valvontakeino, jossa ulkomaalainen voidaan ottaa säilöön, jos on odotettavissa, että hän piiloutuu välttyäkseen käännättämiseltä tai maasta karkottamiselta. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>İdari alıkoyma; gözaltı =</p> <p>Sınır dışı etme gibi yöntemlerden kaçmaması için önlem amaçlı kişinin göz altına alınması. (IOM)</p>
<p>Tilapäinen suojelu =</p> <p>Lyhytaikaiseksi arvioitu suojelun tarve, jota annetaan kansainvälisen suojelun tarpeessa olevalle ulkomaalaiselle silloin, kun paluu asuinmaahan ei ole mahdollista sen lähialueista tapahtuneen ihmispäön takia väkivaltatilan-teen tai ympäristökatastrofin vuoksi. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Geçici koruma =</p> <p>Kendi ülkesinde yaşadığı bölge yakınlarında, doğal afet veya şiddet olaylarından dolayı kitlesel göçlerin olduğu gerekçesiyle ülkesine gönderilemeyen kişilere verilen kısa süreli sığınma hakkı.</p>
<p>Toissijainen suojelu =</p> <p>Turvapaikan saamisen edellytykset eivät täyty, mutta jos hakijaa uhkaa asuinmaassaan kuolemanrangaistus, teloitus, kidutus tai muu epäinhimillinen tai ihmisarvoa loukkaava kohtelu tai rangaistus, niin hänelle myönnetään oleskelulupa. Lupa voidaan myös myöntää, jos on ilmeistä, että hakija ei voi palata asuinmaahansa ilman, että joutuu vakavaan henkilökohtaiseen vaaraan siellä vallitsevan aseellisen selkkauksen vuoksi. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>İkincil koruma =</p> <p>Mülteci olarak nitelendirilemeyen ve ikamet ülkesine geri gönderildiği takdirde ölüm cezasına çarptırılacaksa, ölüm cezası infaz edilecek, işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı muamele veya cezaya maruz kalacaksa, kişiye oturma izni verilecektir. Eğer kişi ikamet ülkesindeki silahlı çatışmadan dolayı şahsına yönelik ciddi bir tehditle karşılaşacaksa kişiye oturma izni verilebilir. (Göç İdaresi. İkincil koruma.)</p>

Turvapaikanhakija = Henkilö, joka hake suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta valtiosta. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)	Sijainmacı = Başka bir ülkede korunmak amacıyla güvenlik arayışında olan kişi. (IMO)
Turvapaikanhakijoiden sisäiset siirrot Euroopan unionissa = Kansainvälistä suojelua hakeneen henkilön siirto toiseen EU-jäsenmaahan. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)	Sijainmacıların Avrupa Birliği içi transferleri = Uluslararası sığınma talebinde bulunan kişinin Avrupa Birliği üye ülkelerinden birine transferi.
Turvapaikka = Valtion myöntämä suoja, sen alueelle paenneelle ulkomaalaiselle. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)	Sığınma = Devletin kendi sınırları içinde yabancılara uluslararası koruma sađlaması. (IOM)
Turvapaikkahakemus lomake = Turvapaikkaa hakevan täyttämä hakemus kođdemaan viranomaiselle.	İltica başvuru formu = Koruma talep ettiđi ülkenin resmi makamlarına sunulmak üzere doldurulan iltica başvuru formu. (IOM)
Turvapaikkamenettely = Turvapaikan saamiseksi käyty prosessi, johon osallistuva muun muassa poliisi, rajavartiolaitos ja maahanmuuttovirasto. (Pakolaisneuvonta. Kansainvälinen suojelu.)	İltica prosedürü = İltica hakkı kazanmak için yapılan işlemlerin tamamı.
Turvapaikkapuhuttelu = Haastattelu, jonka Maahanmuuttovirasto suorittaa ja jossa selvitetään turvapaikkahakemuksen perusteet. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)	Sığınma mülakatı = İltica başvurusunun gerekçelerinin açığa kavuşturulması için Göç İdaresi tarafından yapılan mülakat. (IOM)

<p>Turvapaikkatutkinta = Menettely, jossa selvitetään turvapaikanhakijan henkilöllisyys ja matkareittinsä, sekä hakemuksen käsittelystä vastuulla olevan maan. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>İltica başvurunun incelemeye alınması = İltica başvurusu yapan kişinin; kimlik bilgilerinin, ülkeye geliş güzergâhının ve kişinin başvurusunu incelemeye almakla yükümlü olan ülkenin belirlenmesi için yapılan mülakat.</p>
<p>Tutkimatta jättäminen = Hakemus, jolla ei ole tarpeeksi aineellisia perusteita voidaan jättää tutkimatta. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Başvuruyu incelememek = İltica başvurusu yapan kişi, iltica etme sebeplerini destekleyecek delil ve belgeler sunamıyorsa, bu kişinin başvurusu incelenmeye alınmaz.</p>
<p>Ulkomaalainen = Toisen maan kansalainen. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Yabancı = Başka bir ülkenin vatandaşı. (IOM)</p>
<p>Ulkomaalaislaki = Suomessa sovellettava laki ulkomaa-laisen maahantuloon, maastalähtöön sekä oleskeluun ja työntekoon Suomessa. (L 301/2004)</p>	<p>Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu = Mültecilerin ülkeye giriş, ülkeden çıkış ve de ülkede ikamet ve iş yapması için belirlenen yasa. (Göç İdaresi. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu.)</p>
<p>Yhdistyneiden Kansakuntien pakolaisasioiden päävaltuutetun toimisto (United Nations High Commissioner for Refugees; UNHCR) = Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisapujärjestö, jonka tehtäviin kuuluu kansainvälisen suojelun tarjoaminen pakoon joutuneille, kestävien ratkaisujen etsiminen pakolaisongelmaan sekä hätäavun antaminen pakolaistilanteissa. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)</p>	<p>BMMYK; Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği = Birleşmiş Milletler tarafından kurulan mültecilere yardım eden organizasyon. Amacı dünya genelinde mültecileri korumak ve onlara yardım etmektir.</p>

<p>Vapaaehtoinen paluu = Päätös käännättämisestä tai maasta karkottamisesta, jolloin ulkomaalainen voi poistua maasta vapaaehtoisesti. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Gönüllü dönüş = Kişinin özgür iradesine göre menşe ülkelerine geri dönmesi. (IOM)</p>
<p>Vastaanottokeskus = Paikka, johon majoitetaan turvapaikka hakeneet. (Suomen Pakolaisapu. Sanasto.)</p>	<p>Kabul merkezi = Sığınma başvurusu yapanların, statüleri belli olana kadar misafir edildikleri kabul merkezleri. (IOM)</p>
<p>Vastaanottoyksikkö = Kaikki tilat, joissa turvapaikanhakijoita majoitetaan. (Maahanmuuttovirasto. Sanasto.)</p>	<p>Kabul merkezi birimi = Kabul merkezlerinin tüm birimleri. (IOM)</p>
<p>Viisumi = Maahantulolupa, joka myönnetään lyhytaikaista tai tilapäistä oleskelua varten. (Ulkoministeriö. Viisumi Suomeen)</p>	<p>Vize = Kısa süreliğine veya belirli bir süre için ülkeye giriş ve çıkış izni. (TDK)</p>

Sanastotyön suomen kieliset termit

- Maahanmuuttovirasto. Sanasto. Saatavilla 22.10.2020 <https://migri.fi/sanasto>
- Turvapaikkamenettelyn kehittämishanke, 2009. Maahanmuuttovirasto, Pakolaisneuvonta ry. Tulkkaus turvapaikkamenettelyssä -Opas tulkeille. Saatavilla 22.10.2020 <https://migri.fi/documents/5202425/6164491/Opas+tulkeille+%28fi%29.pdf/6a44b5a3-48d8-433e-778f-dd668d1d1f80/Opas+tulkeille+%28fi%29.pdf?version=1.0&t=1598360531351>
- Pakolaisneuvonta. Kansainvälinen suojelu. Saatavilla 22.10.2020 <https://www.pakolaisneuvonta.fi/asiantuntijajarjesto/tietoa-pakolais-ja-ulkomaalaisoikeudesta/kansainvalinen-suojelu/>
- Suomen Pakolaisapu. Sanasto. Saatavilla 22.10.2020 <https://pakolais-apu.fi/sanasto/>
- EUR-Lex. Eurodac-järjestelmä. Asiakirja 32013R0603. Saatavilla 22.10.2020 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/LSU/?uri=celex%3A32013R0603>
- Ulkoministeriö. Viisumi Suomeen. Saatavilla 22.10.2020 <https://um.fi/viisumi-suomeen>
- Mikä on ihmiskauppa? Ihmiskauppa. Saatavilla 22.10.2020 <http://www.ihmiskauppa.fi/ihmiskauppa>
- Migri. Oleskelulupa muulla perusteella. Saatavilla 22.10.2020 <https://migri.fi/myonteinen-paatos/oleskelulupa-muulla-perusteella>
- Oikeus. Käräjäoikeudet. Saatavilla 20.11.2020 <https://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index.html>
- Tieteen termipankki. Korkein hallinto-oikeus. Saatavilla 20.11.2020 https://tieteentermipankki.fi/wiki/Oikeustiede:korkein_hallinto-oikeus
- Maahanmuuttovirasto. Tietoa virastosta. Saatavilla 20.11.2020 <https://migri.fi/tietoa-virastosta>
- L 2003/434 Hallintolaki. Saatavilla 22.11.2020 <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2003/20030434>
- Ihmiskauppa. Mikä on ihmiskauppa? <http://www.ihmiskauppa.fi/ihmiskauppa>

Sanastotyön turkin kieliset termit

- International Organization for Migration; IOM; Göç Terimleri Sözlüğü. Uluslararası Göç Örgütü. Richard Perruchoud ile Jillyanne Redpath – Cross (editörler), 2004. (Maahanmuuttosanasto. Kansainvälinen siirtolaisuusjärjestö. Richard Perruchoud ile Jillyanne Redpath – Cross (toim.), 2004) Saatavilla 19.11.2020 https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml31_turkish_2ndedition.pdf
- Türk Dil Kurumu; TDK. Türkçe Sözlük. (Turkin kielen instituution. Turkin kielen sanakirja.) Saatavilla 19.11.2020 <https://sozluk.gov.tr/>
- Türkiye Cumhuriyeti Disisleri Bakanlığı. Dış İlişkiler Terminolojisi. Göç Terimleri Listesi (Türkçe-İngilizce-Fransızca). (Turkin tasavallan ulko-ministeriö. Ulkopoliitiikan terminologia. Maahanmuuttotermien lista (turkki–englanti–ranska) Saatavilla 19.11.2020 <http://www.mfa.gov.tr/dis-iliskiler-terminolojisi.tr.mfa>
- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. İkincil Koruma. (Maahanmuuttoviraston Pääosasto. Toissijainen suojele.) Saatavilla 19.11.2020 <https://www.goc.gov.tr/ikincil-koruma>
- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü. İkamet İzni Çeşitleri. (Maahanmuuttoviraston Pääosasto. Oleskeluluvat.) Saatavilla 19.11.2020 <https://www.goc.gov.tr/ikamet-izni-cesitleri>
- Göç İdaresi. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu. (Maahanmuuttoviraston Pääosasto. Ulkomaalaislaki.) Saatavilla 19.11.2020 <https://www.goc.gov.tr/gigm-mevzuati>
- TBMM. Mevzuat Bilgi Sistemi. 5682 Sayılı PASAPORT KANUNU MADDE 18. (Turkin suuri kansalliskokous. Lainsäädäntö. Laki passista.) Saatavilla 18.11.2020 https://mevzuat.tbmm.gov.tr/mevzuat/faces/maddedetaylari.jsessionid=AYLzyjmW5p2WwVA5P7P3iVj_Y-hE3JB7HP4T6DNxZMepAGxBeGLN!1371399031?psira=35483
- TBMM. Mevzuat Bilgi Sistemi. 5437 DANIŞTAY KANUNU. (Turkin suuri kansalliskokous. Lainsäädäntö. Laki korkeimmasta hallinto-oikeudesta.) Saatavilla 18.11.2020 <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.2575.pdf>